Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 664 | vineri 8 iunie 1962 | 8 pagini 25 bani

Recapitularea lecțiilor în colectiv a intrat în obișnuința elevilor Școlii medii serale din Cluj

Decrete ale Consiliului de Stat privind înființarea Ministerului Învățămîntului și a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă

Prin decrete ale Consiliului de Stat al R. P. Romîne, în locul actualului Minister al Învățămîntului și Culturii au fost înființate Ministerul Învățămîntului și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

Ministerul Învățămîntului are sarcina să realizeze politica guvernului R. P. Romîne, stabilită pe baza directivelor Partidului Muncitoresc Romîn, în domeniul învățămîntului. El organizează, conduce și controlează întregul învățămînt din punct de vedere didactic, metodic și științific. În acest scop colaborează cu ministerele, celelalte organe centrale ale administrației de stat și Academia R. P. Romîne.

Ministerul Învățămîntului are în subordinea sa universitățile, institutele de învățămînt superior institutele de perfecționare a cadrelor didactice, biblioteci universitare, casele de cultură ale studenților, școli medii, școli speciale, școli experimentale, școli preventoriale și alte asemenea unități de educație și învățămînt, întreprinderi, organizații economice și institute de studii și cercetări. El conduce instituțiile și întreprinderile care îi sînt direct subordonate și îndrumează activitatea instituțiilor școlare din subordinea ministerelor, a celorlalte organe centrale și a comitetelor executive ale sfaturilor populare și emite ordine și instrucțiuni obligatorii privind organizarea desfășurării procesului instructiv-educativ.

Ministerul Învățămîntului elaborează și stabilește planurile de școlarizare, rețeaua și profilul școlilor și instituțiilor de învățămînt superior, precum și nomenclatorul de meserii și de specialități pentru învățămîntul de pregătire a cadrelor; elaborează și aprobă planurile de învățămînt, programele de studii, manualele, cursurile, publicațiile didactice și prototipurile de material didactic pentru întregul învățămînt; elaborează sistemul de pregătire, numire, perfecționare și promovare a cadrelor didactice și didactico-științifice din întregul învățămînt, precum și de acordare a titlurilor științifice superioare; numește, transferă și eliberează din funcție cadrele didactice de îndrumare și control, de conducere și de predare din instituțiile de învățămînt superior din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic; îndrumează elaborarea planurilor de cercetare științifică în instituțiile de învățămînt superior și le coordonează cu cerințele dezvoltării economiei și culturii.

În structura organizatorică a Ministerului Învățămîntului intră direcțiile generale: a învățămîntului de cultură generală; a învățămîntului profesional și tehnic; a învățămîntului universitar; a învățămîntului superior, tehnic și economic; a personalului și perfecționării cadrelor din învățămînt; direcția predării științelor sociale, precum și alte direcții. De asemenea, în cadrul Ministerului Învățămîntului funcționează ca organe consultative consiliile: învățămîntului de cultură generală; învățămîntului profesional și tehnic; învățămîntului superior.

★

Printr-un decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășul Ilie Murgulescu a fost numit în funcția de ministru al învățămîntului.

Printr-un alt decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășa Constanța Crăciun a fost numită în funcția de președinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Ne pregătim pentru consfătuiri

Două probleme de o importanță cu totul deosebită vor figura anul acesta pe ordinea de zi a tradiționalelor consfătuiri raionale ale cadrelor didactice, care vor avea loc la 28 și 29 iunie. Este vorba de sarcinile noi ale școlii și ale cadrelor didactice în lumina Plenarei C.C. al P.M.R. din 23—25 aprilie și ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale și de măsurile ce trebuie luate de către școală pentru întărirea muncii educative.

Subliniind însemnătatea istorică a victoriei definitive a socialismului la orașe și sate, victorie dobîndită de poporul nostru sub conducerea partidului, materialele ce se vor prezenta în consfătuiri, ca și dezbaterile vor înfățișa și munca entuziastă pe care au desfășurat-o învățătorii și profesorii, în frunte cu comuniștii, pentru atragerea țăranilor muncitori spre socialism, pentru ridicarea nivelului lor de cultură, pentru propagarea în masă a cunoștințelor agrozootehnice. Totodată, va face obiectul analizei în consfătuiri, preocuparea școlii și a cadrelor didactice pentru înarmarea elevilor de la sate cu cunoștințe și deprinderi de muncă agricolă, se vor releva succesele dobîndite în predarea cunoștințelor agricole și a lucrărilor practice în școlile de cultură generală de la sate, sprijinul dat de celelalte obiecte de învățămînt, și în general de către școală, muncii pe ogoare.

Pentru contribuția adusă la acțiunea de colectivizare a agriculturii, secțiile de învățămînt vor evidența în referatele prezentate la consfătuiri pe acei învățători, profesori, educatoare, care au muncit cu devotament și dragoste, care nu au precupețit nici un efort pentru realizarea sarcinilor transformării socialiste a agriculturii, obținînd în același timp succese deosebite în activitatea școlară.

În lumina perspectivelor deschise de partid pentru dezvoltarea pe mai departe a agriculturii va fi arătată marea însemnătate pe care o au introducerea în școala de 8 ani de la sate a noului obiect de învățămînt, „Agricultura", dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol, a învățămîntului agrozootehnic de masă. În legătură cu aceasta se vor analiza sarcinile cadrelor didactice în predarea obiectului „Agricultura", în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ din școlile cu profil agricol, în răspîndirea culturii în rîndurile țărănimii, pentru pregătirea colectiviștilor în problemele agrozootehnice și științifice spre a putea munci într-un fel nou, așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Noua etapă de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste cere cadrelor didactice eforturi deosebite pentru îmbunătățirea propriei lor pregătiri în domeniul agrozootehnic. Precum se știe, profesorii vor fi sprijiniți în această direcție în primul rînd prin crearea unor cursuri speciale de perfecționare. Acest sprijin va putea avea efectul dorit numai dacă ei vor munci cu stăruință pentru buna lor pregătire, vor căuta să se documenteze, se vor preocupa de cît mai buna îndeplinire a sarcinilor ce le vor reveni în predare, în organizarea practicii agricole a elevilor. Consfătuirile vor trebui să tragă concluzii pentru activitatea viitoare a cadrelor didactice în ce privește modul în care se vor ocupa de buna lor pregătire profesională în lumina sarcinilor trasate de către partid și stat.

Lărgirea rețelei de școli profesionale care pregătesc mecanici agricoli, crearea școlilor tehnice agricole impun o muncă mai stăruitoare pentru îndrumarea absolvenților școlilor de 7 (8) ani de la sate spre asemenea școli. Nevoia de cît mai multe cadre cu calificare specială pentru munca în agricultură impune ca orientarea absolvenților spre școli agricole să fie mai atent dezbătută în consfătuiri și, bineînțeles, în referatul secției de învățămînt. Și aici trebuie făcut loc exemplelor pozitive, evidențierii cadrelor didactice care manifestă interes pentru îndrumarea absolvenților spre sectoarele în care se simte cel mai mult nevoia.

Dezbaterea în consfătuiri a problemelor privind întărirea muncii educative va necesita și ea o trecere în revistă a succeselor obținute în cursul anului încheiat în educarea comunistă a tinerei generații. O atenție specială trebuie acordată preocupării cadrelor didactice de a face ca lecțiile și activitățile în afara clasei și extrașcolare să aibă un bogat conținut educativ, să contribuie în mod substanțial la formarea concepției ateist-științifice a elevilor, a trăsăturilor înaintate de caracter. Materialul prezentat de secția de învățămînt trebuie să înfățișeze cu toată profunzimea și competența metodele folosite de cele mai bune cadre didactice din raion sau oraș pentru întărirea conținutului educativ al lecțiilor și în general al procesului de învățămînt, munca din acele școli în care fiecare învățător și profesor, indiferent de disciplina pe care o predă, folosește toate resursele lecțiilor în vederea educării comuniste a copiilor.

Formarea concepției științifice despre lume, educarea elevilor în spiritul dragostei de patrie și partid, al admirației pentru minunatele cuceriri ale poporului nostru vor reține cu deosebire atenția în consfătuiri. În acest sens predarea limbii romîne, a is-

(Continuare în pag. 2-a)

Vacanța celor mici

Cursurile claselor I—IV s-au încheiat. Elevii lor participă acum la activitățile practice recreative, pregătesc serbarea de sfîrșit de an. Unii din ei au și pornit spre taberele unde vor petrece zile de neuitat.

În Gara de Nord a Capitalei au început să se audă din nou, ca în fiecare vacanță, cuvintele bine cunoscute: „Trenul special pentru pionieri și școlari pleacă peste cinci minute"...

La 5 și 6 iunie, două trenuri speciale pentru pionieri și școlari au plecat spre însoritul, spre minunatul litoral. Pasagerii lor au fost 2000 de pionieri și școlari din regiunile București, Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară, Argeș, Oltenia, Banat, Ploiești și Suceava, care au plecat să-și petreacă vacanța în tabăra de la Năvodari. Sute de cravate roșii au fluturat de la ferestre în semn de rămas bun, de bucurie pentru zilele frumoase ce-i așteaptă, sute de glasuri au izbucnit în chiote de veselie, în cîntece. Cîteva săptămîni pionierii și școlarii, însoțiți de profesori, de instructorii de pionieri, se vor bucura de zile frumoase de odihnă. Apoi locul lor îl vor lua alte și alte mii de copii.

În toate regiunile și raioanele țării s-au făcut pregătiri intense pentru ca vacanța copiilor să fie cît mai frumoasă.

În raionul Craiova excursiile și drumeția locală vor căpăta o extindere mai mare ca în anii trecuți. 7000 de elevi din școlile sătești vor vizita orașul Craiova. Ei vor poposi în sălile Muzeului de Istorie al P.M.R., vor fi oaspeții întreprinderilor „Electroputere" și „7 Noiembrie" și se vor plimba prin Parcul Poporului. Vor pleca apoi mai departe, la S.M.T.-urile din Coșoveni și Plopșor, la G.A.C. Breasta, precum și la stațiunea experimentală de la Ișalnița. Se vor întîlni cu maiștrii recoltelor bogate, cu ingineri și tehnicieni agronomi.

În curînd își vor deschide porțile și taberele locale organizate pe lîngă școlile de 8 ani. În programul lor sînt prevăzute activități variate, atractive: vizite, drumeții, întîlniri cu oameni ai muncii, vizionări de spectacole, concursuri cultural-sportive, jocuri

M. IEȘANU

(Continuare în pag. 2-a)

50 DE ANI DE LA MOARTEA LUI I. L. CARAGIALE

Manifestările închinate celei de a 50-a comemorări a morții marelui nostru scriitor Ion Luca Caragiale au prilejuit o amplă trecere în revistă a importanței pe plan național și mondial a operei lui literare.

Cunoscut încă de pe bancile școlii, unde în cadrul studierii limbii și literaturii romîne opera lui ocupă un loc de frunte, I. L. Caragiale este unul din scriitorii cei mai îndrăgiți de tînăra generație. Prin forța de demascare a literaturii lui satirice, prin talentul cu care scoate la lumină și biciuiește tarele vechii societăți, genialul scriitor ajută celor tineri să înțeleagă mai adînc viața Romîniei burghezo-moșierești și să prețuiască mai mult, mai puternic realizările dobîndite sub conducerea partidului, în anii puterii populare.

Cea de a 50-a comemorare a lui I. L. Caragiale constituie pentru elevi, pentru oamenii școlii, ca și pentru întregul nostru popor un prilej de a-i omagia opera — una din cele mai înalte culmi ale literaturii noastre.

O strălucită pildă

Timpul ireversibil și implacabil, veșnic biruitor, este învins. Au trecut cincizeci de ani de la moartea lui Caragiale și el continuă să fie la fel de viu în conștiința noastră, iar strălucita lui creație, tot mai atent cercetată, pe fiecare zi își dezvăluie mai mult profunzimea și își înalță mai semeț și mai dominator profilul în procesul ei de dezvoltare.

Ce oferă această eternă tinerețe, această inepuizabilă forță de viață, această trăinicie și această măreție, acest loc de frunte în istoria literară a poporului nostru operei lui I. L. Caragiale? Toate acestea sînt consecința firească a concepției realiste despre artă ce se află la temelia creației sale, curajoasei dezvăluiri a adevărului vieții ce o cuprinde ea, remarcabilei măiestrii cu care se dă expresie acestei dezvăluiri și, în ultimă instanță, luînd totul laolaltă, uriașei contribuții ce o reprezintă creația lui la multilaterala și substanțiala îmbogățire și înălțare a literaturii noastre.

Într-adevăr, pe toate planurile activității sale creatoare, Caragiale a realizat pași însemnați mai departe și mai sus, însemnate salturi în fiecare din genurile și speciile pe care le-a cultivat. Firește, mai presus de orice, el este autorul dramatic. În teatru, îndeosebi în comedia de satiră socială, Caragiale avea înaintași: pe Facca și pe Bălăcescu, pe Millo, pe Hașdeu și mai cu seamă pe Alecsandri. Fără să nesocotim nimic din meritele înaintașilor săi în acest domeniu, nici ceea ce scriitorul nostru preia în mod firesc, în procesul de continuitate al unei literaturi, de la acești înaintași și îndeosebi de la Alecsandri, este evident că cele patru mari comedii: **O noapte furtunoasă, Conu Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută și D-ale carnavalului** reprezintă nu numai mari biruințe artistice în sine, dar o treaptă nouă, superioară în dezvoltarea teatrului romînesc. Prin complexitatea și naturalețea intrigii, desfășurării și deznodămîntului, prin autenticitatea eroilor, prin profunzimea observației, prin intima împletire a vieții individuale cu cea socială, prin rolul însemnat ce-l joacă vorbirea personajelor, prin amploarea criticii sociale, comediile lui Caragiale constituie nu numai depășiri uluitoare a tot ce fusese la noi pînă atunci în acest domeniu, dar, în mod surprinzător, datorită geniului scriitorului, dintr-odată atingeri ale unor adevărate culmi ale artei dramatice. Comediile lui Caragiale sînt atît de populare, ne sînt atît de familiare și de subiectiv iubite că uneori nu ne mai dăm seama de reala lor valoare obiectivă. De aceea e cu atît mai prețioasă mărturisirea cuiva din afară, cum este cea pe care a făcut-o marele scriitor Nazim Hikmet, care spunea zilele trecute despre „O scrisoare pierdută": „Este o piesă clasică pe scară mondială. De aceea este și inovatoare pe scară mondială". O asemenea mărturie ne ajută să ne dăm mai bine seama de valoarea reală a teatrului lui Caragiale, de contribuția deosebit de însemnată ce o reprezintă acesta în dezvoltarea dramaturgiei romînești.

Contribuția scriitorului nostru la îmbogățirea și dezvoltarea literaturii noastre nu se mărginește însă numai la atît. Drama sa „Năpasta" este un pas mai departe în dezvoltarea dramei, în zugrăvirea realistă a țăranului romîn. Schițele lui Caragiale sînt de asemenea unul din capitolele cele mai însemnate nu numai din creația lui, dar din istoria literaturii umoristico-satirice din țara noastră, scriitorul dînd prin această suită de mici bijuterii artistice imagini multiple și complexe ale vieții noastre sociale de la cumpăna secolelor al 19-lea și al 20-lea. Luate în parte, fiecare schiță a lui Caragiale este un model de realism viguros și de subtilă artă, de îmbinare strălucită a ironiei celei mai subtile cu satira cea mai vehementă, a nuanțelor celor mai delicate cu îngroșările cele mai violente. Luate în ansamblu, schițele lui Caragiale constituie cea mai amplă, mai profundă și mai complexă imagine a societății romînești din vremea aceea, un adevărat roman social de mari proporții, o adevărată „comedie umană" romînească, fiecare schiță putînd fi considerată din acest punct de vedere ca embrionul, ca esența unui adevărat roman, cum amplificarea schiței **Telegrame** într-un film a dovedit-o.

În nuvelistică, de asemenea, Caragiale are o însemnată contribuție. Mai puțin cu **O făclie de paști** și **Păcat**, despre care se vorbește cel mai adesea, dar mai ales cu **În vreme de război**, iar mai tîrziu, după încîntătoarea tranziție pe care o reprezintă **La hanul lui Mînjoală**, cu desăvîrșită împletire a fantasticului cu realul în strălucita **Kir Ianulea**, nuvelistica noastră este îmbogățită substanțial sub toate raporturile, de la cel al criticii sociale pînă la cel al limbii, stilului sau mînuirii dialogului. Dacă am adăuga la toate aceste genuri majore chiar modestele, dar scinteietoarele sale parodii, care nu pot fi nesocotite în dezvoltarea speciei respective în literatura noastră, dacă am adăuga mai cu seamă contribuția hotărîtoare a acestui scriitor în dezvoltarea criticii dramatice, în dezvoltarea articolului politic și îndeosebi a pamfletului, unde **1907, Din primăvară pînă-n toamnă** constituie, în momentul cînd a fost scris, o adevărată culme din punctul de vedere al adîncimii analizei sociale și al forței cu care este exprimată indignarea, am avea, în cîteva linii foarte fugare, schițat profilul complet al creației lui Caragiale.

Dar, încă o dată, profilul acesta își capătă întregul relief și adevăratele lui uriașe proporții mai cu seamă dacă îl proiectăm pe fundalul dezvoltării literaturii noastre, dacă surprindem marile progrese pe care le determina Caragiale în ansamblul literaturii noastre prin adîncirea realismului, prin ascuțirea criticii sociale ce o aducea opera sa, prin sentimentul răspunderii sociale și artistice a scriitorului ce-l însuflețea, prin atitudinea sa de curajos demascator al cangrenei din societatea burghezo-moșierească, prin necruțătoarea exigență artistică față de sine însuși, prin continua înnoire, îmbogățire și rafinare a mijloacelor de expresie, a modalităților artistice în genere.

Numai în felul acesta ne putem da seama real că, din toate punctele de vedere, Caragiale este nu numai o culme în literatura noastră, dar o verigă hotărîtoare în dezvoltarea ei, deschizătorul unei etape noi, un scriitor care a însuflețit, a îmbogățit și a împins înainte literatura noastră. Este un inepuizabil izvor de învățăminte și o strălucită pildă.

G. C. NICOLESCU

Ne pregătim pentru consfătuiri

(Urmare din pag. 1)

toriei, geografiei și altor obiecte de învățămînt poate furniza multe exemple interesante. Tot astfel, este necesar să fie tratată pe larg și problema educației elevilor în spiritul internaționalismului proletar, al frăției între popoare, în spiritul ideilor păcii, să se arate cum s-a desfășurat activitatea pentru cultivarea noii atitudini față de muncă.

Plenara C.C. al U.T.M. din 3-4 aprilie a.c., care s-a ocupat de sarcinile organizațiilor U.T.M. și de pionieri în educația comunistă a elevilor, a scos la iveală marea importanță pe care o are sprijinirea muncii organizațiilor U.T.M. și de pionieri de către învățători și profesori. Consfătuirile cadrelor didactice și în primul rînd referatul secției de învățămînt vor acorda un spațiu larg acestor probleme, analizînd cum s-a desfășurat munca școlii în această privință, metodele folosite, cum au căutat cadrele didactice să ridice prestigiul acestor organizații în rîndul elevilor, cum s-a realizat colaborarea directorilor de școli cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, sprijinul pe care l-au dat diriginții acestor organizații. Relevînd aspectele pozitive în ce privește colaborarea școlii cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, consfătuirile trebuie să combată, în același timp, tendințele de tutelare de către cadrele didactice a muncii utemiștilor și pionierilor, de substituire, de încălcare a atribuțiilor acestor organizații.

Munca dirigintelui va sta și ea în atenția participanților la consfătuiri. În acest domeniu analiza va scoate în evidență rolul dirigintelui de coordonator al tuturor factorilor chemați să facă educația tineretului. În același timp, este necesar să se reamintească faptul că munca de educație nu poate fi lăsată numai pe seama dirigintelui.

Referatul prezentat la consfătuire de secția de învățămînt și discuțiile purtate de învățători și profesori vor împărtăsi experiența bună și rezultatele obținute în desfășurarea activității cu părinții. Se știe că aportul părinților la îndeplinirea sarcinilor școlii și în special a sarcinilor educative poate avea un efect deosebit de mare dacă școala și mai ales diriginții știu să-i orienteze din punct de vedere pedagogic pe părinți, să-i atragă în acțiunile școlii.

Nu este nevoie să mai demonstrăm rolul directorului de școală în toată desfășurarea procesului instructiv-educativ. Conținutul dezbaterilor din consfătuiri nu ar putea fi socotit complet dacă ele nu s-ar ocupa și de stilul de muncă al directorului — măsura în care acesta se interesează de conținutul educativ al lecțiilor și de nivelul activităților în afară de clasă și extrașcolare, cum reușește să-i apropie pe profesori, cum s-a ocupat de închegarea frontului unic în școală pentru formarea bunelor deprinderi și în general pentru educarea comunistă a copiilor, cum înțelege legătura cu familia.

„A crește cadre — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orășenești de partid București din ianuarie 1962 — înseamnă nu numai a forma oameni cu o bună pregătire politică și profesională, care să poată conduce activitatea într-un sector sau altul, ci și a-i educa în spiritul unei înalte principialități partinice, al ideologiei și moralei socialiste, încît întreaga lor comportare să poată sluji drept pildă oamenilor muncii". Iată deci ce importanță mare se acordă în etapa actuală problemelor educării oamenilor în spiritul moralei comuniste. Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice trebuie să aibă în vedere acest lucru și să dezbată cu simț de răpundere toate problemele ridicate de educarea tineretului, să arate în același timp ce mai este de făcut pentru ca munca educativă a școlii să fie la înălțimea cerințelor.

Ca la orice sfîrșit de etapă, consfătuirile cadrelor didactice vor prilejui și o trecere în revistă a succeselor obținute în anul școlar încheiat în munca din școală, în pregătirea tineretului pentru viață. Este necesar ca atît materialele ce se vor prezenta în consfătuiri cît și discuțiile pe marginea lor să fie orientate mult mai mult decît în trecut spre probleme de conținut. La ce nivel s-au desfășurat instrucția și educația tineretului? Cu ce rezultate? În ce măsură s-a îmbunătățit față de anul trecut? Care au fost metodele care au dus la obținerea succeselor? Ce trebuie făcut ca în viitor să poată fi depășit stadiul la care am ajuns? — iată problemele pe care sînt chemate să le dezbată în mod concret, pe această linie, consfătuirile cadrelor didactice.

Va fi foarte folositor dacă în toate acestea vom avea grijă să dezvăluim larg experiența înaintată. Acest lucru cere multă răspundere și discernămînt, căci exemplele pe care le dăm trebuie să constituie într-adevăr o experiență bună, să reflecte o muncă valoroasă. Superficialitatea, lipsa de principialitate în această direcție nu vor face un bun serviciu cauzei noastre. Lenin, care se interesa cu pasiune de propagarea experienței înaintate, cerea cu insistență ca înainte de a se populariza experiența bună, aceasta să fie studiată temeinic, să se vadă care anume sînt succesele, dacă ele au fost dovedite, dacă nu este vorba de basme de lăudăroșenii, de promisiuni intelectualiste; să se analizeze cum au fost obținute succesele și cum ar putea fi lărgite. Dacă vom privi și analiza în acest mod experiența dobîndită de școli în decursul unui an de activitate, vom putea aduce în fața cadrelor didactice fapte convingătoare, care să le rețină atenția, să le mobilizeze.

Este necesară participarea activă a cadrelor didactice la lucrările consfătuirilor. Prin prezentarea experienței lor proprii și a concluziilor pe care le-au tras din munca anului școlar, învățătorii și profesorii vor trebui să aducă o largă contribuție la valorificarea a tot ceea ce este pozitiv, înaintat în munca școlilor, la găsirea căilor care să asigure succese mai mari în viitor.

Consfătuirile din acest an ale cadrelor didactice trebuie să se desfășoare la un nivel mai înalt, corespunzător sarcinilor și exigențelor noii etape de dezvoltare socialistă a patriei noastre. De aceea, încă de pe acum secțiile de învățămînt și cadrele didactice au datoria să manifeste toată grija pentru asigurarea calității referatelor, a dezbaterilor, pentru buna organizare și desfășurare a lucrărilor consfătuirilor.

Vacanța celor mici

(Urmare din pag. 1)

distractive, învățarea de cîntece, dansuri.

Cu ajutorul organizațiilor U.T.M. și al părinților s-au amenajat în cadrul raionului și o serie de baze sportive.

14 vile din Moneasa, Lucet și Desna, în raionul Oradea sînt gata să-și primească la 15 iunie oaspeții — pionieri și școlari — care își vor petrece aici o parte a vacanței de vară. Alți copii ai oamenilor muncii din Oradea se vor întîlni în zilele vacanței la cele 6 tabere locale ce se vor înființa în cartierele orașului.

Și în regiunea Galați se acordă o atenție deosebită pregătirilor pentru vacanță. Numeroși copii din școlile sătești vor vizita S.M.T.-ul din comuna Chiraftei, livada și via gospodăriei agricole de stat „30 Decembrie" etc. Elevii Școlii de 8 ani nr. 6 din Focșani vor face o excursie în orașele Galați și Brăila.

Excursii interesante vor face și elevii claselor I—IV din comunele Popești, Urechești și Obilești din raionul Focșani.

Teatrele de stat de păpuși din Galați și Brăila pregătesc programe pe care le vor prezenta în cadrul activităților tabereior locale.

Pretutindeni în țară vacanța îi așteaptă pe copii cu activități bogate, variate, pline de farmec.

Pregătind lucrările agricole

Elevii claselor a V-a şi a VI-a de la şcoala noastră, Şcoala medie din Huedin, îşi vor desfăşura activitatea practică continuă pe terenurile gospodăriei agricole colective.

Pregătirea practicii a început din timp. Luînd contactul cu conducerea gospodăriei colective, direcţia şcolii a stabilit lucrările la care vor participa elevii, ţinînd seama de particularităţile lor de vîrstă. Astfel, elevii din clasa a V-a vor efectua lucrări de îngrijire a plantelor şi lucrări de grădinărit (răritul, săditul etc.), iar elevii din clasa a VI-a vor efectua lucrări de întreţinere a culturilor pe ogoare. Pe această bază a fost alcătuit planul concret al lucrărilor practice care vor fi executate de elevi.

Lucrările practice agricole vor fi conduse de profesorii care au predat în timpul anului cunoştinţe agricole şi ştiinţele naturale. Desigur, ei vor fi ajutaţi în această perioadă şi de profesorii diriginţi, care vor urmări îndeosebi realizarea obiectivelor educative ale practicii.

În funcţie de caracterul muncii elevilor profesorii de chimie, fizică etc. vor participa la lucrările practice atunci şi acolo unde va exista posibilitatea de a consolida, prin mijlocirea acestor lucrări, cunoştinţele predate de ei şi a demonstra cum se aplică aceste cunoştinţe în munca din domeniul agriculturii.

În prima zi a practicii continue elevii vor vizita gospodăria agricolă colectivă, respectiv locurile unde se vor desfăşura muncile practice. Ei vor fi însoţiţi de profesorii de specialitate, de diriginţi, de inginerul agronom al gospodăriei, de profesorul de economie politică. În această zi ei vor cunoaşte realizările fruntaşilor, iar apoi profesorul de economie politică şi contabilul gospodăriei le vor face cunoscut sistemul de retribuire a muncii în G.A.C., le vor lămuri noţiunile de zi-muncă, plan de producţie, disciplină de plan, evidenţa zilelor-muncă etc.

Începînd cu ziua a doua — conform planului — vor începe lucrările practice continue.

Planul subliniază printre altele că forma în care se desfăşoară lucrările practice este lecţia organizată, a cărei pregătire se va face de către profesorii de specialitate şi de diriginte. În prima parte a perioadei de practică elevii vor trece pe scurt în revistă cunoştinţele dobîndite de ei în cursul anului cu privire la lucrările care urmează a fi efectuate. Apoi profesorul le va explica importanţa lucrărilor respective, locul acestora în cadrul procesului de cultivare a plantelor, arătînd şi felul cum trebuie executate practic lucrările respective. După această pregătire va începe munca propriu-zisă a elevilor, care vor fi împărţiţi în grupe, aşa cum au lucrat şi în cursul anului.

Am prevăzut ca elevii să efectueze aceeaşi muncă mai multe zile. Am căutat să organizăm în aşa fel practica încît fiecare zi să le dea elevilor posibilitatea să-şi însuşească noi cunoştinţe şi deprinderi de muncă. Prin aceasta vom asigura şi varietatea lucrărilor practice, vom ţine treaz interesul elevilor faţă de muncă.

În perioada practicii continue vom acorda atenţie popularizării rezultatelor obţinute în muncă de elevi. În curtea şcolii există un panou la care vom afişa graficul rezultatelor, vom menţiona brigăzile şi grupele fruntaşe precum şi pe elevii care au obţinut succese. Numele celor mai sîrguincioşi elevi vor fi trecute în cartea de onoare a detaşamentului de pionieri din şcoală. Vom folosi de asemenea epigrame, caricaturi etc. pentru a-i stimula pe cei rămaşi în urmă. Toate acestea vor contribui la mobilizarea elevilor. La sfîrşitul lucrărilor practice continue vom analiza munca elevilor. Pe baza rezultatelor obţinute vom stabili succesiunea claselor şi vom evidenţia clasa fruntaşă.

În plan s-au prevăzut de asemenea şi unele lucrări care vor putea fi efectuate de elevi în cazul cînd din cauza timpului nefavorabil ei nu vor putea munci pe cîmp. În acest caz elevii noştri vor pune la punct unele colecţii de material didactic ale şcolii, vor executa grafice, schiţe, planşe etc. necesare pentru lecţiile de agricultură şi ştiinţe naturale.

În timpul lucrărilor practice continue vom căuta să cunoaştem mai bine aptitudinile şi capacităţile elevilor, pentru a urmări mai tîrziu dezvoltarea lor. Aceste observaţii ne vor fi de un real folos şi în munca de îndrumare profesională a elevilor. Înţelegînd că pregătirea temeinică şi desfăşurarea în bune condiţiuni a practicii continue contribuie în mod esenţial la legarea învăţămîntului de viaţă, la pregătirea multilaterală a viitorilor colectivişti, ne străduim să ne îndeplinim cît mai bine sarcinile care ne revin în această privinţă.

Prof. SAMUIL VASAS
Huedin

Problemele de tehnică îl pasionează pe acest elev al Şcolii medii „Gh. Lazăr" din Capitală, ca şi pe mulţi dintre colegii lui

Un plan concret de măsuri

Datorită experienţei acumulate în anii trecuţi, am ajuns la concluzia că activităţile practice continue îşi ating pe deplin scopul dacă sînt temeinic organizate şi dacă se desfăşoară pe baza unui plan de măsuri concrete. Iată de ce, înainte de a contura definitiv planul de măsuri pentru perioada practicii, direcţia şcolii noastre a luat contact cu conducerile întreprinderilor industriale şi agricole unde urmează să lucreze elevii, pentru a cunoaşte posibilităţile acestora de cuprindere a elevilor şi pentru a stabili lucrările pe care le vor efectua ei.

S-au constituit astfel 7 colective sau, cum le spunem noi în şcoală, „comisii restrînse" de profesori care au mers în întreprinderile industriale şi agricole şi au cules date despre caracterul acestora, despre istoricul lor, despre fluxul tehnologic, procurarea materiei prime, desfacerea produselor. De asemenea, comisiile au analizat împreună cu personalul de specialitate al întreprinderilor industriale şi agricole ce anume lucrări vor putea fi executate de elevi. In stabilirea acestora s-a pornit, pe de o parte, de la condiţiile existente în întreprinderi, iar pe de altă parte, de la directivele mari pe care şi-a propus să le urmărească şcoala prin practica continuă — aplicarea cunoştinţelor dobîndite în timpul anului, îmbogăţirea lor cu elemente noi, legate de tehnică, consolidarea priceperilor şi deprinderilor practice, familiarizarea elevilor cu activitatea organizată, cu disciplina în producţie, dezvoltarea dragostei lor faţă de munca productivă etc.

Fiecare comisie a prelucrat datele culese şi le-a prezentat conducerii şcolii. Pe baza acestor date s-a elaborat un plan concret de măsuri privind repartiţia locurilor de practică pe clase şi pe grupe de elevi, conţinutul muncii în producţie şi cadrele didactice care vor conduce şi vor răspunde de buna desfăşurare a practicii.

Planul nostru de măsuri prevede ca elevii clasei a VIII-a să lucreze în sala de lucrări practice a şcolii şi, pe lîngă aceasta, să facă vizite la întreprinderi pentru a-şi consolida unele cunoştinţe primite în timpul studierii tehnologiei materialelor şi lăcătuşeriei şi pentru a vedea cum se aplică în practică unele legi şi principii studiate la fizică, chimie, matematică. În acest scop ei vor vizita Uzina electrică, fabrica „Ardealul" şi secţiile de turnătorie şi cărămidărie de la întreprinderea de industrie locală „I. C. Frimu". De asemenea, ei vor vizita Staţiunea de maşini şi tractoare şi gospodăria agricolă de stat unde îşi vor efectua orele de instruire în producţie în anul şcolar viitor.

Elevii claselor a IX-a vor lucra la G.A.S. „Miciurin", unde vor participa la întreţinerea culturilor de prăşitoare, la combaterea buruienilor, la combaterea bolilor şi dăunătorilor, precum şi la întreţinerea culturilor din loturile semincere (grîu şi mazăre). De asemenea, ei vor efectua prin rotaţie diferite lucrări practice la Staţiunea de maşini şi tractoare. Repartizaţi pe lîngă echipele de muncitori, vor participa la lucrările de reparaţii curente la batoze şi combine, adîncindu-şi cunoştinţele în legătură cu maşinile de recoltare a cerealelor păioase.

În ceea ce priveşte pe elevii claselor a X-a, aceştia vor efectua în şcoală practica de conducere a automobilului şi vor lucra în secţiile de produse lemnoase şi cărămidărie ale întreprinderii „I. C. Frimu".

În vederea cuprinderii tuturor obiectivelor practica se va desfăşura în două etape: prima între 11 şi 16 iunie, iar a doua între 18 şi 23 iunie. După încheierea primei etape va avea loc o analiză sumară a modului cum s-a desfăşurat munca, dîndu-se indicaţii privind înlăturarea eventualelor lipsuri. După încheierea practicii va avea loc o analiză amănunţită a muncii tuturor elevilor, la care vor fi invitaţi şi muncitorii, brigadierii şi inginerii din întreprinderile unde au lucrat ei.

Socotim că, astfel organizată, practica va da rezultate bune, înarmîndu-i pe elevi cu noi cunoştinţe şi deprinderi pe care să le poată folosi mai tîrziu în producţie.

EMERIC BIRTALAN
şi PAUL PTEANCU
Şcoala medie din Cerel

Activităţi practice recreative

Elevii claselor I—IV desfăşoară în aceste zile activităţile practice recreative care încheie străduinţele de un an ale lor şi ale celor ce zi de zi i-au ajutat să descifreze tainele cărţii.

Învăţătorul Alexandru Cernat de la Şcoala de 8 ani nr. 128 din Capitală a lucrat în anul acesta cu elevii clasei a III-a. El a conceput şi pregătit astfel activităţile practice recreative ale elevilor săi încît să contribuie la consolidarea cunoştinţelor primite de ei în cursul anului, la dezvoltarea orizontului lor şi în acelaşi timp la întărirea educaţiei lor comuniste. Avînd ca temă centrală cunoaşterea Capitalei patriei noastre, activităţile desfăşurate cu elevii în aceste zile sînt menite să lege mai strîns de practică, de viaţă, cunoştinţele primite de elevi la ştiinţele naturii, la istorie, limba română etc., să-i ajute să înţeleagă mai bine semnificaţia unor noţiuni şi fenomene despre care li s-a vorbit la lecţii.

Astfel, în prima zi elevii au pornit în drumeţie pentru cunoaşterea cartierului Floreasca, a blocurilor de locuinţe şi a instituţiilor social-culturale ridicate aici prin grija partidului.

A doua zi a fost consacrată cunoaşterii unora dintre eroii patriei. În acest scop elevii, conduşi de învăţătorul lor, au vizitat o serie de monumente, Muzeul de Istorie a P.M.R. şi Muzeul Militar Central. Exponatele văzute aici i-au ajutat să-şi reprezinte şi mai concret faptele de eroism ale celor ce au luptat pentru libertate şi pentru o viaţă fericită a poporului, devotamentul care a mers pînă la jertfa propriei vieţi.

Deosebit de interesantă şi instructivă pentru copii a fost şi vizita pe care au făcut-o împreună cu învăţătorul lor la uzinele „Griviţa Roşie". Aici au văzut nemijlocit cum luptă clasa muncitoare pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al partidului în legătură cu desăvîrşirea construcţiei socialismului în patria noastră. Totodată, au avut prilejul să evoce eroicele lupte ale ceferiştilor din anul 1933. O puternică impresie a făcut asupra micilor vizitatori iscusinţa muncitorilor care ridică impunătoarele blocuri din cartierul Griviţa.

În planul activităţilor practice ale clasei tovarăşului Cernat s-a mai înscris şi o excursie în pădurea Băneasa, unde copiii au vizitat grădina zoologică.

În fiecare din excursiile şi vizitele făcute în timpul activităţilor practice elevii şi-au notat în carnete, pentru consolidarea cunoştinţelor de geografie privind semnele convenţionale, obiectivele întîlnite: stradă, cale ferată, pod, vie, pădure etc.

Şi la Şcoala de 8 ani nr. 135 activităţile practice recreative desfăşurate de elevii claselor I—IV au un caracter interesant, atractiv.

Planul acestor activităţi — ne-a spus tov. B. Croitoru, directoarea şcolii — a prevăzut, pe lîngă cunoaşterea cartierelor din jurul şcolii şi a unor obiective industriale şi social-culturale din Capitală, şi alte acţiuni. Astfel, unii elevi au cules muşeţel, flori de tei şi alte plante medicinale. Alţii au participat la lucrări pen- parcurilor, la îngrijirea monumentelor istorice şi naturale. În zilele practicii elevii au adunat diferite materiale pentru îmbogăţirea muzeului şcolii, a colecţiilor de ştiinţe naturale, a cabinetului de geografie.

La întocmirea planului s-a avut în vedere organizarea diferenţiată a acţiunilor pe clase, urmărindu-se ca acestea să fie cît mai adecvate particularităţilor de vîrstă ale elevilor.

Zilele activităţilor practice recreative au încununat pentru copii bucuria muncii bine împlinite de-a lungul întregului an şcolar şi vor face ca vacanţa să le pară mai plăcută, mai frumoasă.

T. RADU

La practică în staţiunea experimentală hortiviticolă din Iţalniţa, regiu-

Studiul limbii romîne în şcoală

Căi de cultivare a exprimării elevilor

Cultivarea limbii vorbite şi scrise parcurge în procesul de învăţămînt etape diferite, dintre care esenţiale sînt atît cunoaşterea structurii gramaticale a limbii şi a bogăţiei vocabularului ei, cît şi însuşirea acestor cunoştinţe în aşa măsură încît elevii să le stăpînească temeinic şi să-şi dea seama în orice ocazie de importanţa, de rostul folosirii uneia sau alteia dintre resursele limbii noastre.

Drumul de la cunoaşterea teoretică a normelor limbii literare la însuşirea profundă, la dobîndirea posibilităţilor de mînuire corectă şi expresivă a ei este destul de lung şi de complex. În cursul acestui proces de învăţare elevii sînt mereu îndrumaţi de dascălii lor, de la cel care le dezleagă cheia abecedarului pînă la conferenţiarul pe care adolescentul îl ascultă vorbind despre înalte probleme ale ştiinţei, ale artei, ale tehnicii. De aceea, cînd un elev sau un student răspunde la un examen, la un concurs, gîndul examinatorului se îndreaptă fie cu admiraţie, fie cu nemulţumire către aceşti dascăli; mai mult chiar, atunci cînd într-un cerc oarecare de studii sau de conversaţie obişnuită se manifestă calităţile sau lipsurile limbii folosite de vorbitor, în fond se fac simţite roadele îndrumării primite în şcoală. Deşi cultivarea exprimării tineretului şcolar nu este numai rezultatul predării unei anumite discipline înscrise cu un nume şi un număr de ore în planul de învăţămînt, ci rodul unei activităţi multilaterale, totuşi rolul de primă vioară revine aici învăţătorului, profesorului de limba şi literatura romînă.

Din păcate însă, dacă există multe şi valoroase lucrări ştiinţifice asupra problemelor de lexicologie, de gramatică, de istoria limbii literare, sînt foarte puţine şi cu totul insuficiente studii asupra stadiilor de dezvoltare şi asupra modalităţilor de cultivare a limbajului, mai ales la şcolarii mijlocii şi mari.

Printre lucrările prezentate la examenele de maturitate, la concursurile de admitere se întîlnesc exemplare care se impun nu numai prin logica expunerii şi a argumentaţiei, prin caracterul personal al gîndirii, dar şi prin exprimarea corectă şi nuanţată. Şi fiindcă asemenea lucrări sînt destul de numeroase este lesne de înţeles că ele sînt rezultatul unui sistem de muncă, poate nu statuat în principii şi reguli, dar prezent în activitatea de fiecare clipă a şcolii. La o atentă observare a fiecărei lecţii şi îndeosebi a celor de limba şi literatura romînă se pot desprinde elemente constitutive ale acestui sistem.

Am asistat zilele trecute la o lecţie de recapitulare cu elevii clasei a V-a „B" a Şcolii de 8 ani nr. 51 din Capitală. Se revedeau cîteva texte literare axate pe aceeaşi temă: aspecte din viaţa muncitorilor în trecut şi astăzi.

O primă calitate a discuţiei purtate cu elevii a fost aceea că nu punea accentul doar pe memorarea conţinutului unor texte, ci solicita judecata, înţelegerea adîncă a esenţei faptelor lui Bozan şi Filip, ale lui Durma şi Baciu, ale lui Vasile Horga. De aceea, povestirea textelor n-a avut forma unei reproduceri mecanice, ci s-a înlănţuit în fraze personal construite, care foloseau material lexical oferit de text într-o îmbinare clară şi corectă. De exemplu: „Bozan a auzit doar un strigăt, în care se contopeau însă toate strigătele muncitorilor" sau „Sala s-a umplut cu plumb topit, aburii erau înăbuşitori şi în mijlocul lor zăcea un tovarăş în primejdie de moarte".

Simplitatea şi claritatea expunerii n-au exclus nici o clipă cerinţa ca elevii să folosească un vocabular cu termeni noi, învăţaţi la fiecare dintre textele studiate. Ba mai mult, s-au repetat definiţiile unor cuvinte cu care elevii mici sînt mai puţin familiarizaţi, fie că făceau parte din terminologia tehnică — **bielă**, fie că erau neologisme frecvente în limba noastră actuală: **strident, compact, vertiginos.** Preocuparea pentru repetarea cuvintelor noi, care prezintă dificultăţi tocmai pentru că nu s-au integrat vocabularului activ al elevilor, este deosebit de utilă deoarece adesea sensul şi chiar forma lor rămîn vagi, determinînd folosirea lor greşită. La o anchetă întreprinsă anul trecut în cîteva şcoli în Capitală de către o studentă pentru lucrarea de diplomă s-a putut constata că un număr restrîns de elevi de clasa a VI-a mai puteau explica cuvinte ca cele mai sus citate, desigur datorită unei insuficiente insistări asupra lor. Grija profesorului avea deci un serios temei, rezultat dintr-o îndelungată experienţă didactică privind îmbogăţirea vocabularului elevilor.

Se ştie că lectura particulară este un izvor nesecat pentru cultivarea exprimării elevilor. La clasa a V-a, textele din manual date pentru lectură suplimentară constituie un minimum care trebuie valorificat în cursul anului şi care nu trebuie uitat nici la recapitularea finală. Aşa s-a procedat la lecţia citată mai sus, unde elevii au fost îndrumaţi să folosească pentru completarea temei de repetare şi fragmentul din „La pomul lăudat" de Francisc Munteanu. Atitudinea lui Horga Vasile le-a servit elevilor la sintetizarea trăsăturilor muncitorului în partea finală a discuţiei. În formularea caracterizării ei au mînuit cu siguranţă expresii ca „spirit de echipă", „conştiinţă muncitorească", acestea fiind perfect integrate în expunere, dovadă a înţelegerii sensului şi a necesităţii lor. Formulările nu apăreau stîngherе şi nu sunau în gol, ele erau expresia adecvată a unor cunoştinţe normale pentru vîrsta elevilor şi a unor sentimente firesti pentru copiii crescuţi în regimul nostru.

Nu numai vocabularul folosit de elevi a constituit o preocupare a profesorului pentru cultivarea exprimării elevilor săi în timpul lecţiei, ci şi construcţia sintactică a frazelor. Unui elev care a început o frază amplă şi greoaie datorită acumulării de atributive, i s-a cerut să renunţe şi să formuleze propoziţii şi fraze simple, fără prea multe dezvoltări. Este interesant că, neputînd da la clasa a V-a explicaţii de ordin gramatical (abuzul de propoziţii subordonate atributive, de folosire a pronumelui relativ **care**), profesorul a îndreptat atenţia elevilor în spre greşeala comisă continuînd fraza şi îngroşînd pînă la caricatură abuzul. Gluma si-a făcut imediat efectul şi elevul şi-a reformulat ideea în sensul indicat de profesor.

Problema mijloacelor gramaticale de stabilire a legăturilor sintactice în propoziţie şi frază a fost abordată tangenţial la recapitularea cunoştinţelor gramaticale cu elevii clasei a VII-a „C" de la aceeaşi şcoală, unde am observat un interesant mod de discutare a valorilor conjuncţiilor şi locuţiunilor conjuncţionale.

La analiza sintactică a unei fraze dintr-un basm, elevii aveau de precizat felurile propoziţiilor. Dintre acestea două erau circumstanţiale temporale: **„după ce le vedea înflorind, crescînd şi pîrguindu-se"** şi **„tocmai cînd acestea dăduseră în copt"**. În analiză, elevul ascultat a făcut o greşeală de interpretare afirmînd că a doua subordonată temporală exprimă exact acelaşi raport ca şi prima, o acţiune care se efectuează în timp după acţiunea din regentă. Fiind pus să cerceteze mai atent atît sensul cît şi mijloacele conjunctive a ajuns la concluzia că **după ce** şi **tocmai cînd** nu exprimă acelaşi raport, ci că între ele există o deosebire de moment. Elevul şi întreaga clasă, fiind sesizaţi de această diferenţă, au fost puşi să construiască fraze cu propoziţii temporale exprimînd momente variate faţă de acţiunea din regentă. Li s-a cerut totodată să fie atenţi la deosebitele conjuncţii sau locuţiuni conjuncţionale folosite. Exemplele date au fost foarte variate: **În timp ce citeam sunat**, tovarăşul profesor a intrat în clasă. **Imediat ce se termină cursurile** începe pregătirea pentru examen. **Cum am auzit eu asta** m-am şi suit în pod... **După ce a pierdut urma hoţilor**, Prîslea a cules cîteva mere de aur si le-a adus tatălui său etc. Interesant este faptul că după ce elevii au sesizat existenţa unor nuanţe diferite între **după ce, îndată ce, imediat ce**, le-au explicat ei înşişi ca fiind datorite adverbelor **imediat, îndată**, care intră în componenţa locuţiunilor conjuncţionale respective. Această discuţie privitoare la nuanţele de sens pe care le implică folosirea unuia sau altuia din mijloacele conjunctive le-a dezvăluit elevilor bogatele posibilităţi oferite de limba noastră atît scriitorilor cît şi vorbitorului de rînd.

În această privinţă este foarte semnificativ un pasaj din „Caragiale în vremea lui", piesa lui Camil Petrescu, în care Caragiale, indignat de pretenţiile de scriitor ale prinţului Geanabey, face observaţia subtilă: **„din pricină nu e corect zis aici, deoarece acest „din pricină" e peiorativ. I-am dat o palmă din pricină că a fost obraznic, i-am dat nota 8 pentru că a ştiut lecţia..."**

Dacă elevii sînt făcuţi atenţi asupra unor astfel de posibilităţi de exprimare foarte precisă datorită varietăţii mijloacelor lingvistice, vor deveni mai exigenţi chiar în exprimarea proprie.

Studiul sintaxei propoziţiei şi a frazei este deci momentul cel mai indicat pentru ca elevii să-şi însuşească — nu sub forma unei simple enumerări de forme, ci practic, pe textul analizat şi în propria lor exprimare — valorile şi sensurile prepoziţiilor şi ale conjuncţiilor. Adeseori în şcoală analiza completă a unor fraze foarte complicate constituie stadiul final al învăţării gramaticii. Analiza gramaticală însă este numai o treaptă — fără îndoială utilă şi valoroasă — dar de aici încolo elevii mai au de străbătut drumul spre formarea posibilităţilor de a folosi cunoştinţele dobîndite în propria lor exprimare. Analiza pe texte literare trebuie să le dezvăluie arta cu care marii maeştri ai cuvîntului au folosit resursele limbii noastre pentru a da „vestmîntul" cel mai potrivit gîndurilor şi sentimentelor lor şi, în acelaşi timp, să-i determine să valorifice cunoştinţele dobîndite în propria lor exprimare, corectînd-o şi nuanţînd-o.

Credem că în această ultimă direcţie şcoala noastră mai are încă mult de făcut. Pornind de la concepţia că noţiunile teoretice de limbă sînt absolut necesare pentru fundamentarea unei vorbiri şi scrieri corecte, afirmăm că numai cunoaşterea lor nu rezolvă problema, ci este necesar ca elevii să fie puşi mereu în situaţia de a aplica fiecare nouă cunoştinţă dobîndită, de a aprecia importanţa aspectului îngrijit şi corect al exprimării lor.

Lector univ. CLARA CHIOSA

Alcătuind schema frazelor pe care le analizează, elevii clasei a VII-a de la Şcoala medie din Buzău îşi consolidează cunoştinţele de limba romînă.

Două lecţii

Am asistat la clasa a VII-a „A" de la Şcoala de 8 ani nr. 5 din Braşov, la o lecţie recapitulativă de geografie, ţinută de profesoara Elisabeta Minea, cu tema „Marile unităţi de relief din patria noastră". Această temă, care înmănunchiază cunoştinţele unui capitol vast şi important din geografia patriei, a antrenat la discuţii un mare număr de elevi ai clasei.

Ei au arătat la început care sînt marile unităţi de relief din ţara noastră. Apoi, dînd o caracterizare generală a reliefului, au subliniat că el este variat, proporţionat şi simetric şi au prezentat argumente care să le susţină afirmaţiile. S-a discutat în continuare despre felul în care au luat naştere diferitele forme de relief din ţara noastră în decursul milioanelor de ani, despre fenomenele de încreţire a scoarţei, de eroziune şi de depunere în urma cărora s-au format munţii, dealurile, podişurile, cîmpiile.

Elevii s-au oprit apoi la munţi, scoţînd în evidenţă caracteristicile munţilor tineri şi ale munţilor bătrîni din ţara noastră, delimitînd cele trei lanţuri ale Carpaţilor — orientali, meridionali şi occidentali. Ei au descris fiecare lanţ în parte, numind masivii pe care-i cuprind, apele şi trecătorile ce-i străbat, bogăţiile solului şi subsolului etc.

Descriind relieful ţării noastre în ordinea înălţimii, urmînd forma lui de amfiteatru, elevii au trecut de la munţi la caracterizarea dealurilor şi podişurilor. După ce au delimitat dealurile pe hartă, ei au descris caracteristicile principale ale acestora în cadrul celor trei grupe studiate: dealuri pericarpatice, dealuri subcarpatice şi dealuri de podiş. Şi aici s-au referit la bogăţiile solului şi subsolului, vorbind îndeosebi despre zăcămintele de petrol şi sare şi despre însemnătatea lor pentru economia noastră naţională.

În acelaşi fel au fost tratate cîmpiile, delta şi luncile — formele cele mai tinere ale reliefului ţării.

Scoţînd în evidenţă bogăţiile fiecărei unităţi de relief, elevii au tras concluzia că Republica Populară este o ţară cu mari resurse naturale, ceea ce a determinat dezvoltarea unei industrii naţionale cu multiple ramuri industriale.

Participarea activă a clasei la lecţie, răspunsurile prompte şi precise, felul în care elevii au reuşit să sintetizeze cunoştinţele pe baza planului de recapitulare au dovedit nivelul lor ridicat de pregătire, cît şi preocuparea profesoarei de a consolida şi sistematiza cunoştinţele predate.

Dacă acestor strădanii li s-ar fi adăugat o muncă mai intensă cu harta s-ar fi înlăturat şi unele deficienţe ale lecţiei, manifestate prin lipsa de siguranţă a elevilor atunci cînd li se cerea să arate pe hartă unităţile de relief. În viitor tov. Minea va trebui să se preocupe mai mult de a forma elevilor ei priceperea de a lucra cu harta.

Lecţia recapitulativă de geografie la care am asistat în clasa a VII-a „F" de la Şcoala de 8 ani nr. 6 din Braşov avea tema „Apele R.P.R.". Tovarăşa profesoară Irina Danko a început această lecţie chemînd la hartă un elev. A discutat cu el, apoi a chemat un altul, un al treilea, un al patrulea — limitîndu-se de fiecare dată la a discuta în doi. În timpul acesta clasa întreagă rămînea pasivă, nefiind în nici un fel antrenată la lecţie. Cei solicitaţi să răspundă au dat dovadă de cunoştinţe mai mult sau mai puţin exacte, dar profesoara n-a făcut tot ce trebuia pentru a verifica dacă ei şi-au însuşit în realitate principalele chestiuni studiate în timpul anului. Indeosebi trebuie arătat că a fost cu totul omisă din planul de recapitulare importanţa economică a apelor din ţara noastră.

Lecţia recapitulativă a avut şi alte deficienţe. Bunăoară, cînd s-a vorbit despre Ialomiţa, profesoara a întrebat care este afluentul cel mai important al acestui rîu dar, cu toate că nu a primit nici un răspuns (nici nu a insistat de altfel să-l primească) a trecut la descrierea Prahovei. În felul acesta pentru elevi nu a mai fost clar că Prahova este afluentul Ialomiţei. Incomplet a fost tratat grupul apelor din estul ţării.

Mai mult decît elevii clasei a VII-a „A" de la Şcoala de 8 ani nr. 5 elevii acestei clase au arătat nesiguranţă în folosirea hărţii. Deoarece în timpul anului n-au folosit în suficientă măsură harta elevii şi-au însuşit cunoştinţele în bună parte mecanic.

Concluziile trase din lecţiile recapitulative trebuie să-i ajute profesoarei să-şi îmbunătăţească substanţial munca în anul şcolar viitor. Indeosebi ea va trebui să acorde atenţie legării strînse a predării geografiei de problemele dezvoltării economice a ţării noastre şi să înlăture caracterul mecanic al însuşirii cunoştinţelor prin folosirea mai intensă a hărţii.

În cercul pedagogic al profesorilor de matematică

Profesorii de matematică din raionul Sighişoara au discutat nu de mult, într-o şedinţă a cercului pedagogic metodele de pregătire a elevilor din clasele a VII-a în vederea examenului de absolvire.

Discuţiile purtate au arătat necesitatea de a se pune un accent mai serios şi pe recapitularea sistematică a materiei predate în clasele anterioare, dîndu-se atenţie în special interpretării corecte a problemelor şi efectuării rapide a calculelor. De pildă, profesorul de matematică de la Şcoala de 8 ani din Albeşti a arătat că înainte de a intra în studiul fracţiilor algebrice a recapitulat sistematic operaţiile cu fracţii ordinare, ceea ce a uşurat înţelegerea temei respective şi a dat elevilor

Profesorii Şcolii medii nr. 2 au vorbit despre felul cum au organizat consultaţiile privind punerea în ecuaţie a problemelor. Ei au arătat în acelaşi timp că, pentru a veni în ajutorul elevilor care au ambii părinţi în producţie, au organizat pregătirea acestora în şcoală.

Discuţiile şi propunerile făcute în cadrul cercului, popularizarea experienţei pozitive a unor profesori care au obţinut rezultate bune în pregătirea elevilor şi care an de an au un număr mic de corijenţi au dus la mai buna desfăşurare a lecţiilor recapitulative.

Prof. GHEORGHE POPOVICI

La muzeul de arheologie

În preajma încheierii anului şcolar, elevii clasei a V-a de la Şcoala de 8 ani nr. 24 din Capitală au participat la o lecţie deosebit de interesantă : o lecţie de istorie antică desfăşurată la Muzeul de arheologie. Caracterul deosebit al lecţiei a fost marcat şi de faptul că la ea au asistat şi studenţii din grupa nr. 421 din anul II al Facultăţii de istorie şi geografie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti, unul dintre ei — Constantin Bărbuţă — fiindu-le de astă dată „profesor".

După ce au fost împărţiţi în grupe de cîte 8, după ce li s-au dat indicaţiile necesare (fiecare grupă urmînd să treacă pe rînd prin faţa vitrinelor cu materiale), şcolarii au fost conduşi în interiorul muzeului.

Cercetarea exponatelor le-a dat elevilor prilejul de a-şi reprezenta concret momente principale ale evoluţiei societăţii omeneşti pe teritoriul patriei noastre în orînduirea comunei primitive şi în orînduirea sclavagistă. Li s-au arătat unelte din epoca pietrei cioplite şi şlefuite — topoare, vîrfuri de lănci, harpune — ca şi unelte din metal — securi, brăzdare de fier pentru pluguri, seceri. Studentul propunător le-a cerut să compare uneltele de piatră cu cele de metal. Apoi, după intuirea unui tablou în care sînt înfăţişate diferite îndeletniciri ale oamenilor din acele vremuri, printre care şi operaţia de turnare a metalelor, le-a arătat tiparul din piatră al unui toporaş şi le-a explicat cum era folosit la turnarea acestei unelte.

Intr-o altă încăpere a muzeului li s-au prezentat elevilor exponate care vorbesc despre legăturile poporului dac cu cetăţile greceşti de pe malul Mării Negre. Amforele suple, statuetele de ceramică şi bronz, armele şi podoabele, copia coifului scitic din aur descoperit la Poiana — toate au stîrnit admiraţia copiilor.

Primul moment al lecţiei s-a încheiat aici. Studentul Constantin Bărbuţă a tras concluzia : „Tot ce aţi văzut, copii, constituie o puternică mărturie că poporul nostru are o străveche civilizaţie".

În continuare lecţia s-a referit la cucerirea Daciei de către romani, insistîndu-se asupra cauzelor cuceririi, asupra celor două războaie de cucerire, ca şi asupra urmărilor cuceririi Daciei de către romani.

Cauzele cuceririi Daciei au fost sugestiv ilustrate prin mijlocirea exponatelor aflate în muzeu. Într-adevăr, în vitrinele acestuia se află, în vase de lut, boabe de cereale înnegrite de vreme. Este grîul lanurilor despre care izvoarele pomenesc că au fost culcate la pămînt de călăreţii lui Alexandru Macedon în expediţia lui din nordul Dunării. Obiecte din metal preţios, tezaure ca cel găsit la Herăstrău au dovedit copiilor de ce faima bogăţiilor Daciei ajunsese pînă la Roma.

Armele folosite de daci — paloşele curbate, săbiile drepte, lăncile, arcurile — stindardul în chip de balaur ca şi fortificaţiile dacice pe care Dio Cassius le numeşte „munţi întăriţi cu ziduri" le-au demonstrat copiilor că dacii au avut şi o puternică organizare militară.

Cu multă căldură s-a vorbit în timpul lecţiei despre vitejia dacilor în luptă, despre îndîrjirea cu care şi-au apărat ei pînă în ultima clipă libertatea. Cu interes au ascultat copiii şi relatarea privind felul cum a fost sărbătorită la Roma, timp de 123 de zile, cucerirea Daciei, ca şi descrierea columnei înălţate în amintirea acestei victorii, columnă pe care sînt înfăţişate scene din lupta îndîrjită a dacilor.

În concluzia finală s-a analizat caracterul just al războaielor de apărare duse de daci şi caracterul nejust al războaielor de cotropire purtate de romani, s-a scos în evidenţă tradiţia de luptă pentru libertate a poporului nostru.

Bogăţia materialului intuitiv, varietatea metodelor folosite în cadrul lecţiei ţinute la muzeu au avut drept rezultat o temeinică consolidare a cunoştinţelor. Prompte şi complete, răspunsurile şcolarilor au dovedit din plin aceasta.

Analiza lecţiei practice ţinută la muzeu de studentul Constantin Bărbuţă a stabilit că lecţia şi-a atins scopul instructiv-educativ şi merită, deci, nota maximă.

Aceasta nu este însă singura lecţie practică ţinută de studenţii Facultăţii de istorie care a primit nota maximă. Ca urmare a strînsei colaborări dintre catedra de istorie şi catedra de pedagogie a institutului, viitorii profesori au avut posibilitatea de a ţine în timpul practicii pedagogice lecţii de tipuri diferite, de a dobîndi multe cunoştinţe şi deprinderi care le vor fi deosebit de utile în munca cu copiii. Nota obţinută de studentul Constantin Bărbuţă, ca şi notele multora din colegii lui, sînt o dovadă că viitorii profesori sînt temeinic pregătiţi, că ei au aptitudini şi dragoste pentru meseria aleasă.

I. CIOCÎRLIE, lector la catedra de istorie şi E. BĂTRÎNU, asistent la catedra de pedagogie a Institutului pedagogic de 3 ani din Bucureşti

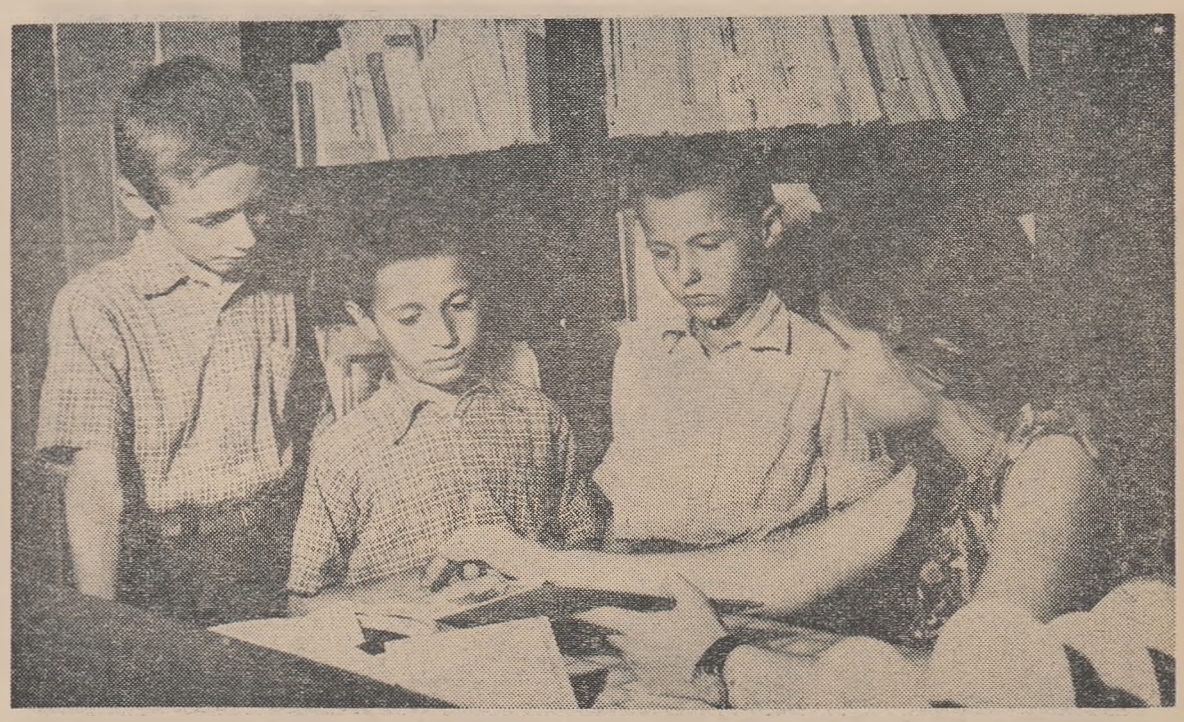

La biblioteca raională „Flacăra Roşie" din Brăila, micii cititori găsesc cărţile lor preferate.

Răspunsuri corecte şi convingătoare

În primele zile ale recapitulării finale, elevii clasei a VIII-a „C" de la Şcoala medie „Papiu Ilarian" din Tg. Mureş au discutat cu profesoara lor, tov. Margareta Horga, tema „Substanţe chimice". Tema aceasta s-a dovedit a fi bine aleasă, deoarece sintetizează cunoştinţe care au fost studiate de elevi în lecţii răspîndite de-a lungul întregului an şcolar, închegîndu-le într-o strînsă unitate. Astfel, ei au avut prilejul să recapituleze în cadrul acestei teme cunoştinţe privind substanţele simple şi compuse, oxizii şi bazele, acizii şi reacţiile chimice, precum şi cele învăţate despre fabricarea acizilor prin diferite metode şi importanţa lor economică.

Recapitularea a început cu o introducere teoretică. Profesoara le-a cerut elevilor să dea definiţia leninistă a materiei, iar apoi definiţia substanţei.

Răspunsurile elevilor — care au definit materia ca realitate obiectivă care există în afara conştiinţei oamenilor şi independent de ea, au dovedit că în timpul anului şcolar profesoara a pus accentul pe dezvoltarea concepţiei marxist-leniniste a elevilor despre lume. Din cele spuse de elevi cu privire la reacţiile chimice s-a văzut şi faptul că ei cunosc cauzalitatea fenomenelor, legile care stau la baza transformărilor chimice.

Felul cum s-a desfăşurat lecţia recapitulativă a demonstrat că tovarăşa profesoară a ţinut seama şi de sarcina permanentă ce stă astăzi în faţa şcolii — realizarea unei legături strînse între teorie şi practică. Faptul acesta a reieşit în bună măsură din experienţele executate în cadrul lecţiei. De exemplu, s-a efectuat reacţia chimică a oxidului de cupru cu acidul clorhidric, în urma căreia s-a obţinut clorura cuprică şi apă. După efectuarea experienţelor elevii au notat pe tablă şi în caiete formulele chimice respective. Cu prilejul efectuării experienţelor elevii au vorbit şi despre proprietăţile fizice şi chimice ale acizilor şi sărurilor care se formează prin diferite reacţii, ca şi despre întrebuinţările acizilor. De exemplu au arătat întrebuinţarea acidului clorhidric în laborator ca reactiv la prepararea hidrogenului, a clorului, a hidrogenului sulfurat şi la obţinerea diferitelor cloruri. Pe larg s-au oprit elevii asupra întrebuinţării acidului clorhidric în industrie, arătînd rolul lui foarte însemnat la curăţirea metalelor, a suprafeţelor ce urmează să fie sudate.

În continuare, vorbind despre obţinerea acidului sulfuric şi sulfuros, elevii au arătat care sînt reacţiile la care este necesară folosirea anumitor catalizatori pentru desfăşurarea reacţiei, care sînt reacţiile ce au loc la temperaturi obişnuite şi care sînt acelea ce se desfăşoară la temperaturi mai ridicate. Acolo unde era cazul, de exemplu la $SO_2 + H_2O \rightleftarrows H_2SO_3$, au arătat că reacţia este reversibilă.

Explicînd anumite reacţii şi vorbind despre rezultatul lor, elevii au arătat întreprinderile chimice din ţara noastră unde se prepară substanţele chimice relevînd marea dezvoltare a industriei noastre chimice în anii puterii populare. Ei au citat, în legătură cu aceasta, şi unele prevederi ale Congresului al III-lea al P.M.R. şi au arătat importanţa industriei chimice pentru dezvoltarea altor ramuri ale economiei noastre naţionale.

Lecţia de recapitulare a contribuit astfel la consolidarea cunoştinţelor elevilor, le-a creat posibilitatea să înţeleagă corelaţia şi interdependenţa fenomenelor studiate, i-a ajutat să vadă mai bine cum sînt folosite aceste fenomene în practică.

Prof. ELENA TULIPANT

Instantanee din şcolile reşiţene

În şcolile reşiţene, la fel ca în toate şcolile patriei, zilele începutului de vară au un climat al lor, sărbătoresc şi vesel. Numărul zilelor de şcoală scade mereu. Ba, pentru cei care în anul acesta au învăţat prima oară să socotească, la fel ca şi pentru colegii lor din clasele a II-a, a III-a şi a IV-a, pe numărătoare n-a mai rămas, la sfîrşitul zilei de sîmbătă, 2 iunie, nici o bilă. Pentru ei anul şcolar s-a încheiat. Acum participă, sub conducerea învăţătorilor, la activităţile practice recreative.

Pentru elevii claselor a V-a, a VI-a, a VIII-a, a IX-a şi a X-a, zilele acestei săptămîni înseamnă ultima trecere în revistă a celor învăţate în timpul anului. Sînt zilele recapitulării, în care tot ce au acumulat de-a lungul a luni şi luni de zile se rînduieşte în sisteme armonioase de cunoştinţe trainice. La capătul acestor zile ei se vor întîlni, în cadrul practicii de producţie, cu muncitorii, vor învăţa de la ei nenumărate lucruri noi.

O parte din elevii claselor a IX-a şi a X-a de la Şcoala medie din Reşiţa îşi vor petrece zilele de practică în producţie la marele combinat siderurgic al oraşului lor. Tovarăşul Petre Gobl, directorul adjunct al şcolii, a venit la combinat şi în această dimineaţă, la prima oră de lucru. Stă de vorbă cu şefii de secţii, ale secţiilor. Se pare, după felul în care i se întinde mîna peste tot, că-i un vizitator cunoscut, obişnuit al combinatului. Nici nu-i de mirare : de cîţiva ani răspunde de practica în producţie a elevilor. Acum a venit să mai vadă o dată locurile de muncă unde vor lucra elevii, să pună la punct, împreună cu şefii de secţii, ultimele amănunte ale programului de practică.

L-am întîlnit pe directorul adjunct stînd de vorbă cu maistrul lăcătuş Petre Doloreanu, la secţia 662 sculărie. În secţia aceasta vor veni la practică, peste cîteva zile, elevii clasei a IX-a, care au lucrat aici şi în timpul anului, cîte o zi pe săptămînă. Îi cunoaşte întreaga secţie şi fiecare muncitor îţi poate povesti multe lucruri frumoase despre ei. Am aflat astfel că Iosif Klein a ajuns să lucreze cu multă dibăcie la strung, că Gheorghe Ungureanu va putea deveni un bun frezor, că Francisc Baboş a îndrăgit mult lăcătuşăria, pentru care dovedeşte aptitudini. Acum, muncitorii se pregătesc cu drag să-i primească pe elevi timp de două săptămîni în mijlocul lor, să-i ducă mai departe pe drumul cunoaşterii meseriei.

La rîndul lor, elevii aşteaptă cu nerăbdare zilele de practică, făgăduindu-şi să lucreze cît mai bine, să dovedească tuturor că nu în zadar îi laudă muncitorii.

însă cel mai deplin în clasa a XI-a ai cărei elevi îşi spun acum, cu mîndrie, absolvenţi. Într-adevăr ei au încheiat cursurile şi iau acum parte la lecţiile recapitulative în vederea examenului de maturitate.

În ultima zi a lunii lui mai, în clasa lor parcă ninsese cu trandafiri. În acea zi trandafirii au fost simbolul tinereţii, al visurilor înaripate, al bucuriei, al dragostei şi al încrederii în viaţă.

În ultima zi a lunii lui mai, cei aproape 100 de absolvenţi şi-au luat rămas bun de la şcoală aşa cum vrea tradiţia statornicită aici. A fost o sărbătoare emoţionantă, o zi a florilor, a bucuriilor, a nostalgiilor şi amintirilor, o zi în care uşorul, abia simţitul regret după anii petrecuţi laolaltă a fost biruit de nerăbdarea de a porni în viaţă, de a păşi pe minunatul ei drum. Braţ la braţ, fetele şi băieţii au poposit în fiecare clasă pentru a-şi lua rămas bun de la colegii lor mai mici, pentru a le preda ştafeta. Au cîntat cîntece compuse de ei, care vorbeau despre bucuriile anilor de învăţătură, despre hotărîrea de a face cinste şcolii oriunde vor fi, despre visurile lor de viitor.

Priveam chipurile acelea copilăroase încă, dar pe care se citea multă hotărîre, voinţă, optimism, dragoste de muncă. Cei mai mulţi au încheiat ultimul an de şcoală

Bretner, Valter Tulbureanu, Ion Orza, au numai medii de 9 şi 10. Sînt hotărîţi să treacă examenul de maturitate cu aceleaşi rezultate. Au luat hotărîrea aceasta de mult, încă la începutul anului şcolar. Au purtat în legătură cu aceasta discuţii aprinse în orele de dirigenţie, în adunările generale U.T.M. Şi de mult au început să se pregătească pentru a transforma hotărîrea lor în faptă.

Sărbătoarea de rămas bun n-a însemnat pentru ei despărţirea de şcoală. Continuă şi acum să deschidă în fiecare zi poarta ei. Asistă la lecţiile de recapitulare, vin la consultaţiile şi meditaţiile organizate pentru ei de profesori, efectuează lucrări de laborator la fizică şi chimie. Căci, la fel de grijulii ca şi pînă acum, profesorii au luat numeroase măsuri prin care să-i ajute în vederea pregătirii examenului de maturitate.

Acum fiii şi fiicele oţelarilor Reşiţei sînt în pragul vieţii. Fiecare îşi vede urcuşul însorit. Mulţi vor să îmbrăţişeze meseria părinţilor lor, să le ducă mai departe realizările. Alţii vor lucra pe întinsele ogoare ale gospodăriilor agricole colective sau vor creşte şi educa, la rîndul lor, alte noi tinere vlăstare. Toţi însă vor păstra undeva, într-un colţ al inimii, imaginea luminoasă a şcolii, a minunaţilor ani de învăţă-

În atenţia profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific

Pentru a da răspuns la unele întrebări puse de profesorii de economie politică şi socialism ştiinţific privind examenul de maturitate se fac următoarele precizări în lumina instrucţiunilor Ministerului Învăţămîntului, publicate în gazeta noastră din 27 aprilie a.c. :

Din materia clasei a X-a elevii vor fi examinaţi din secţiunile privind modul de producţie capitalist şi modul de producţie socialist.

Din materia clasei a XI-a elevii vor fi examinaţi din tot ceea ce s-a studiat la socialism ştiinţific şi materialism istoric. La materialismul dialectic elevii vor fi examinaţi asupra problemelor privind trăsăturile fundamentale ale materialismului filozofic marxist şi legile fundamentale ale

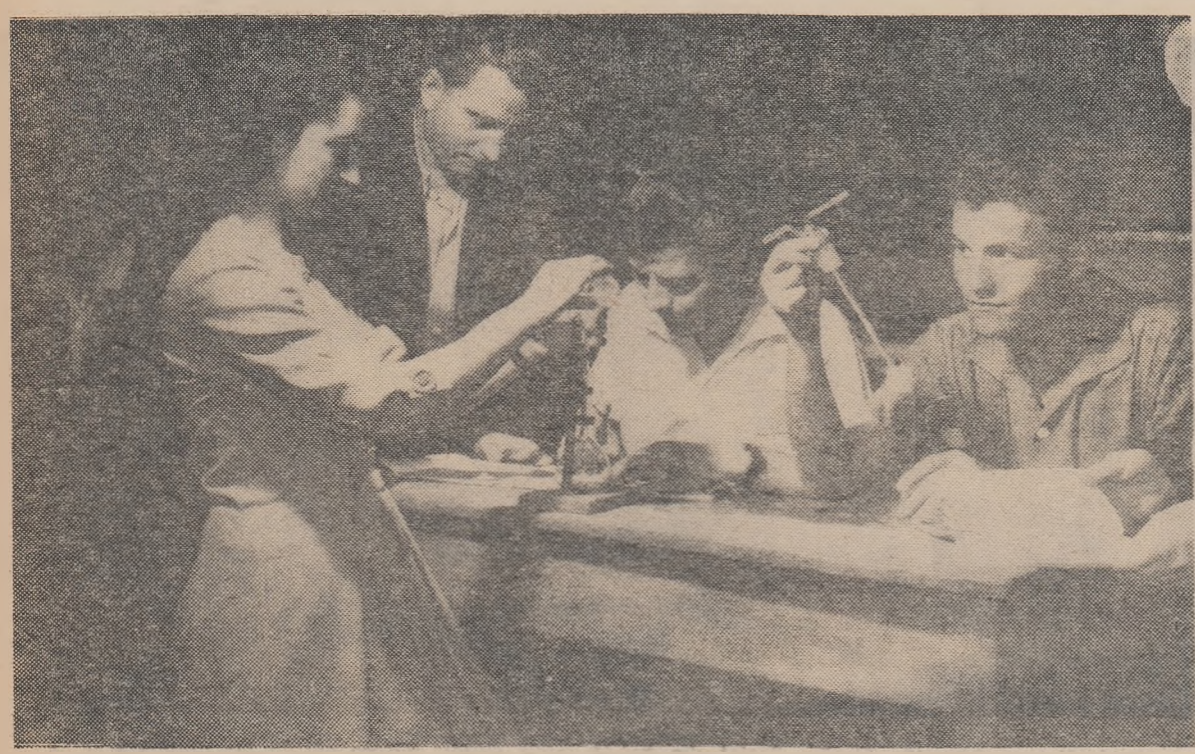

Un grup de elevi ai Şcolii medii serale „I. L. Caragiale" din Capitală pregătindu-şi lucrările practice în laboratorul de chimie al şcoli.

O nouă fixare

Fiind vorba de lecţii de recapitulare în şcoala serală i-am cerut mai întîi tovarăşului Constantin Fierăscu, profesor de literatură la Şcoala medie nr. 12 din Bucureşti, să ne facă o precizare legată de particularităţile specifice lecţiilor recapitulative ţinute în faţa muncitorilor-elevi.

— În linii mari — ne-a răspuns tov. Fierăscu — lecţiile de recapitulare din şcoala serală sînt asemănătoare cu cele de la cursurile de zi. Deosebirile sînt sesizabile mai ales sub aspectul că la seral recapitularea reprezintă o nouă formă a fixării, latură a procesului de predare care în şcoala serală capătă o pondere şi o însemnătate mult mai mare decît la cursurile de zi. Se ştie că îndeobşte profesorii şcolilor serale dau extindere, în timpul orelor, momentului fixării pentru a asigura prin aceasta însuşirea încă din clasă a principalelor cunoştinţe predate. La fel am procedat şi eu în timpul anului. În general am fragmentat lecţiile în unităţi logice şi după predarea fiecăreia am cerut elevilor să repete pe scurt ideile de bază. La sfîrşitul orei îmi rezervam iarăşi cîteva minute pentru a repeta ideile cuprinse în întreaga lecţie. Acum, recapitularea finală mi-a dat posibilitatea să adîncesc acest proces de fixare printr-o nouă repetare a ceea ce este esenţial în materia predată de-a lungul anului. Ţin seama şi de data aceasta că activitatea în clasă reprezintă partea principală a muncii şcolare a elevilor mei.

— Care sînt cerinţele pe care vi le-a impus respectarea acestei particularităţi?

— În primul rînd, o foarte atentă alegere a temelor recapitulative.

— Cum aţi fixat temele pentru recapitulare?

— Mi-am propus ca ele să fie cît mai cuprinzătoare, astfel încît să pot parcurge principalele probleme studiate cu elevii. Avînd în vedere că ei se vor prezenta în faţa examenului de maturitate, am formulat teme similare celor pe care presupun că vor trebui să le dezvolte la examen. Una din ele, de exemplu, a fost „Transformarea socialistă a agriculturii oglindită în literatura contemporană". Timp de cîteva ore am discutat cu elevii cum s-a reflectat acest proces în poezia unor poeţi ca Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuş sau Dan Deşliu, în proza lui Mihail Sadoveanu, Marin Preda, V. Em. Galan, Titus Popovici, Asztalos Istvan. În cadrul altei teme, „Literatura contemporană despre problemele industrializării socialiste a ţării", am cuprins creaţii ale scriitorilor Nagy Istvan, Mihail Davidoglu etc. Mergînd pe aceeaşi linie am încercat să încadrez în subiecte cum ar fi „Oglindirea în literatură a luptei duse în trecut pentru dreptate şi libertate socială", sau „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană" întreaga diversitate tematele din care rezultă caracterul realist şi progresist al acestei literaturi, partinitatea comunistă a literaturii actuale, superioritatea metodei realismului socialist.

Pe de altă parte ţin seama de faptul că la examen elevii vor trebui să expună singuri un anumit subiect în toată amploarea lui, fără a fi conduşi de întrebări ajutătoare. De aceea şi la orele recapitulative le cer să realizeze acelaşi lucru. Caut să folosesc într-o cît mai mică măsură conversaţia după formula întrebare-răspuns şi să dau extindere expunerilor independente ale elevilor pe anumite probleme.

— Ce alte aspecte ne puteţi releva în legătură cu metodica lecţiilor de recapitulare?

— Folosirea tablourilor sinoptice. M-am referit la faptul că socotesc recapitularea ca o adîncire a fixării, iar fixarea nu poate fi concepută fără utilizarea tablourilor sinoptice, a schemelor. Mai ales în şcoala serală ele sînt indispensabile pentru că îi ajută pe elevi să memoreze într-un timp scurt problemele principale ale unei teme.

Preocuparea pentru fixarea judicioasă a temelor recapitulative, pentru organizarea lecţiilor de recapitulare astfel încît ele să ajute pregătirii elevilor în vederea examenului de maturitate pe care o manifestă profesorul Fierăscu îşi va concretiza desigur rezultatele în răspunsurile bune pe care ei le vor da la acest examen.

— Ce idei de bază aţi urmărit în desfăşurarea acestor lecţii?

— Ideile au fost determinate de specificul fiecărei teme. Analizînd operele literare care tratează tema transformării socialiste a agriculturii, bunăoară, am insistat asupra diversităţii problemelor pe care scriitorii au reuşit să le surprindă în acest proces. Am discutat despre felul cum este oglindită în „Mitrea Cocor" şi „Setea" lupta dusă de ţărănimea muncitoare, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea reformei agrare, despre felul cum înfăţişează Marin Preda şi Asztalos Istvan lupta pentru transformarea socialistă a satului, despre felul cum este redată în opera lui V. Em. Galan munca pentru consolidarea gospodăriilor agricole de stat. Pe de altă parte, am insistat asupra bogăţiei tipologice ce caracterizează literatura noastră nouă şi mai ales asupra trăsăturilor proprii personajelor pozitive pe care le întîlnim în aceste opere. Ne-am oprit îndeosebi la caracterizarea unor personaje ca Ilie Barbu din „Desfăşurarea", Anton Filip din „Bărăgan" sau Ardeleanu din „Setea".

— Astfel de idei au alcătuit planul tuturor lecţiilor recapitulative?

— În măsura în care operele studiate mi-au permis s-o fac fără a le analiza fragmentat, numai pentru a ilustra anumite idei. La tema „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană", de exemplu, am tratat întîi creaţia poetei Maria Banuş, referindu-mă la „Ţie îţi vorbesc Americă" şi „La masa verde". Apoi am vorbit despre poemul „Surîsul Hiroşimei" şi poezia „Lidice" de Eugen Jebeleanu. Elevii trebuie să rămînă cu imagini clare despre fiecare operă şi scriitor în parte. De aceea cred că acolo unde materialul nu mi-a permis ar fi fost greşit să creez un plan artificial pentru realizarea căruia să folosesc numai anumite părţi din fiecare operă în parte.

— Cum îi ajutaţi încă din această perioadă pe elevi pentru pregătirea examenului de maturitate?

— Imediat după ce au apărut instrucţiunile Ministerului în legătură cu acest examen am luat măsuri pentru a organiza astfel predarea materiei încît să-mi rămînă un număr suficient de ore pentru recapitularea şi sistematizarea cunoştinţelor elevilor pînă la 15 iunie, cînd clasele a XI-a de la şcolile serale vor încheia anul şcolar. În cadrul acestor ore pun în primul rînd accentul, după cum s-a văzut şi din ceea ce am spus pînă acum, tocmai pe acele cunoştinţe cărora la examen li se va acorda o atenţie deosebită — literatura romînă după 23 August 1944 ca imagine artistică a transformărilor revoluţionare obţinute de poporul munci-

V. OCTAVIAN

Predarea matematicii şi problemele automatizării producţiei

Profesorii de matematică din şcolile serale ale oraşului Braşov se preocupă îndeaproape de familiarizarea muncitorilor-elevi cu problemele teoretice legate de automatizarea producţiei. Ei pornesc în această privinţă de la indicaţiile cuprinse în Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, în care se arată că în anii şesenalului va începe folosirea maşinilor electronice de calcul şi a altor sisteme de programare electronică pentru automatizarea complexă a unor procese de producţie la rafinării, instalaţii ale industriei chimice, precum şi automatizarea unor lucrări de calcule economice şi de statistică.

Ţinînd seama de faptul că o serie de muncitori cu înaltă calificare — montatori mecanici, electricieni etc. — lucrează direct la montarea dispozitivelor automate, iar alţii, mereu mai numeroşi, conduc instalaţii dotate cu asemenea dispozitive, profesorii au socotit că este bine să le dea, în cadrul unor lecţii de sinteză, o serie de cunoştinţe care, deşi depăşesc într-o anumită măsură programa, pot fi destul de uşor înţelese, pe baza practicii din producţie.

Căutînd să se pregătească temeinic pentru aceste lecţii, profesorii de matematică discută asupra lor şi îşi împărtăşesc reciproc experienţa în cadrul cercului pedagogic de specialitate.

De curînd, profesoara Silvia Medianu, de la Şcoala medie serală nr. 3, a arătat într-o şedinţă a cercului ce procedee foloseşte pentru a-i familiariza pe elevii ei cu problemele automatizării producţiei. Pe lîngă faptul că le-a prezentat unele realizări dobîndite în ţara noastră în această privinţă — linia automată pentru fabricarea chiulaselor de motor realizată de inginerii, tehnicienii şi muncitorii uzinelor „Steagul Roşu" din Braşov, maşinile electronice de calcul C.I.F.A. ale Institutului de fizică atomică, maşina Institutului politehnic din Timişoara, specializată în traduceri din limba engleză, maşina de relee a Institutului de calcul din Cluj etc. — profesoara le-a arătat concret modul de utilizare a algebrei în studiul mecanismelor automate. Folosind lucrarea „Teoria algebrică a mecanismelor automate" de acad. prof. Gr. C. Moisil şi o serie de materiale publicate în „Gazeta matematică şi fizică" şi în alte reviste de specialitate, tov. Medianu a înfăţişat muncitorilor-elevi din clasele a X-a şi a XI-a sistemul binar de numeraţie şi schemele de comandă directă.

Pe baza explicaţiilor muncitorii-elevi îşi dau seama că variabilele folosite în studiu iau un număr finit de valori şi sînt asociate diferitelor elemente de automatizare: contacte, butoane, relee de diferite specii, selectori, tuburi electronice etc. După cunoaşterea elementelor de automatizare ei înţeleg că schemele electronice, numite scheme II, sînt formate prin legarea în serie sau paralel a acestor elemente, cărora li se asociază variabile cu două sau trei valori. În continuare profesoara arată elevilor cum se stabileşte o aşa numită funcţie de lucru a dipolilor, cu ajutorul căreia se pot pune în evidenţă diferitele stări ale mecanismului. Exemplificînd practic aceasta, ea a efectuat în faţa participanţilor la şedinţa cercului analiza schemelor, prezentînd două probleme aplicative: 1) Ştiind că anumite butoane sînt acţionate şi altele nu, să se spună dacă elementele executive funcţionează sau nu; 2) Ce butoane trebuie acţionate şi care nu, pentru ca elementul executiv să funcţioneze? Sintetizînd schemele în limitele unei riguroase logici matematice, profesoara a găsit funcţiile de lucru şi a efectuat construcţia în cazurile cînd se dau anumite condiţii de operare sau de neoperare. Toate aceste exemplificări s-au aplicat pe scheme cu comandă directă.

Expunerea profesoarei Silvia Medianu a fost urmărită de membrii cercului cu mult interes, iar discuţiile purtate au fost deosebit de rodnice pe linia evidenţierii posibilităţilor pe care le oferă programa şcolară pentru a preda cele mai noi teorii matematice, cu atît mai mult cu cît ţara noastră se găseşte pe unul dintre cele mai înaintate locuri din lume în domeniul cercetării acestor teorii.

SILVESTRU PATIŢA
lector la I.P.C.D. Braşov

Rezultate

Ne-am obişnuit să măsurăm rezultatele muncii noastre cu mijloacele simple pe care ni le oferă notele. Ştim că dacă răspunsurile elevilor sînt bune, dacă din catalog dispar notele mici, înseamnă că străduaniile noastre au dat roade, înseamnă că munca noastră nu a fost zadarnică.

Pentru cei ce lucrează însă în şcoli serale, pentru profesorii cărora le revine minunata datorie de a-i îndruma pe cărările ştiinţei pe tinerii care sînt în acelaşi timp şi muncitori şi elevi, se conturează din ce în ce mai mult şi un alt aspect în care se reflectă roadele străduaniilor lor pedagogice. Învăţînd în şcoală matematică sau chimie, fizică sau ştiinţe naturale, muncitorii au posibilitatea să înţeleagă mai bine, dintr-un nou punct de vedere, şi problemele complexe ale procesului de producţie cu care vin zilnic în contact în întreprinderile lor şi, înţelegîndu-le, să vadă ce au de făcut pentru a-şi îmbunătăţi munzicem, o lecţie despre structura moleculară a metalelor, despre forţă sau despre maşini simple devin astfel ajutoare preţioase ale procesului de producţie.

Dacă trecem prin şcolile serale nu odată avem prilejul să cunoaştem elevi cărora o lecţie sau alta le-a sugerat ideea unei inovaţii, cărora cunoştinţele primite în şcoală le-au ajutat să-şi realizeze aceste inovaţii. Despre astfel de inovaţii ne-ar putea povesti, de exemplu, strungarul Ion Gh. Petre de la schela de extracţie „Valea Caselor" din raionul Găieşti, elev al şcolii medii serale din localitate. El ne-ar putea vorbi despre faptul că o lecţie de geometrie i-a sugerat ideea de a crea un dispozitiv pentru prinderea şi strunjirea cilindrilor pompei de ţiţei, ne-ar putea spune cît timp şi cîţi bani se economisesc datorită faptului că aceşti cilindri nu mai trebuie trimişi pentru strunjire la o întreprindere specială.

Lucruri asemănătoare ne-ar putea spune şi ajustorul Lazăr A- a Şcolii medii serale de pe lîngă uzinele „Griviţa Roşie" din Capitală care, datorită cunoştinţelor însuşite în şcoală, a adus în procesul de producţie inovaţii ce permit refolosirea călăuzelor rozete la aparatul tip 30 de tone şi modificarea tijei prelungitoare a aceluiaşi aparat. Colegul său de şcoală Ion Venţa, montor la secţia de automotoare a Depoului Bucureşti-Călători, ne-ar putea spune de asemenea cum l-a ajutat lecţia despre teorema celor trei perpendiculare să rezolve problema ajustării cuzinetilor într-un timp mult redus faţă de cel de care avea nevoie înainte.

Inovaţiile sînt, desigur, realizări ale muncitorilor, dovezi ale dragostei lor de muncă, ale interesului pe care-l manifestă pentru ridicarea randamentului şi calităţii producţiei. In aceste inovaţii însă se află şi ceva din sufletul profesorilor, din munca lor, din grija pe care ei o manifestă pentru pregătirea muncitorilor elevi.

DE PESTE HOTARE

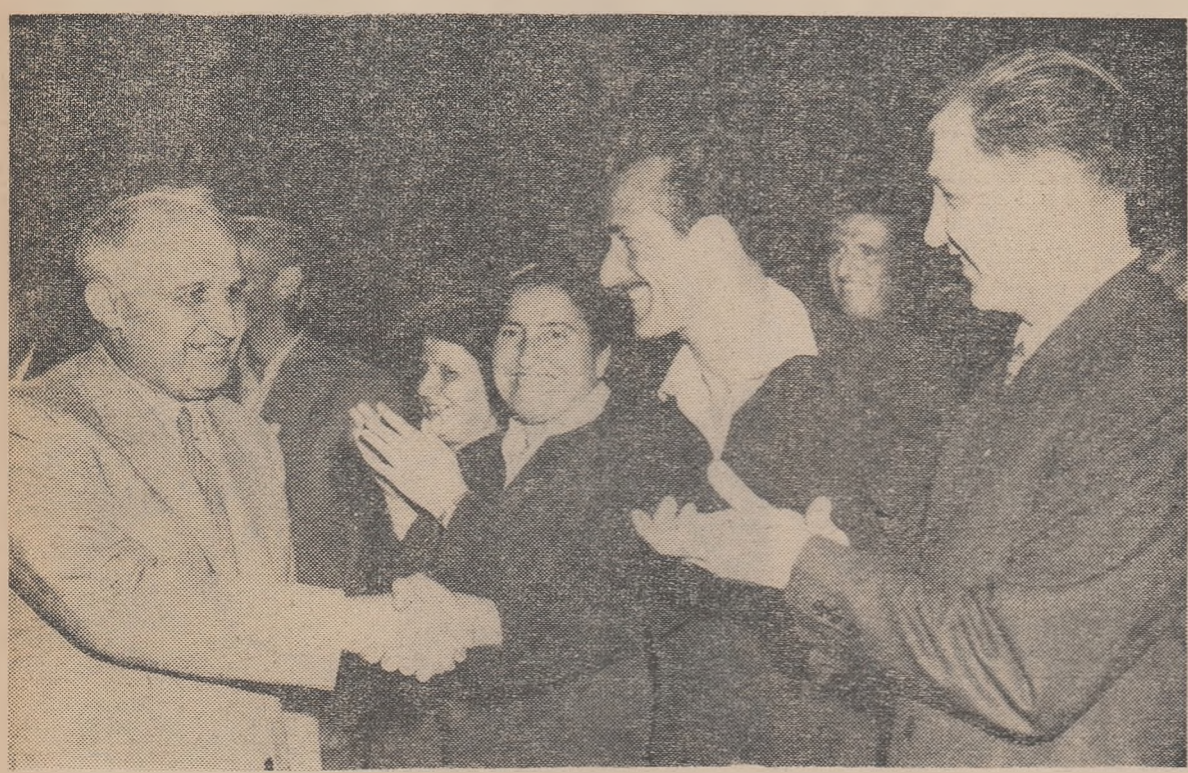

Tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, în mijlocul participanților la Congres.

Primul Congres al învățătorilor și profesorilor bulgari

De curînd s-au desfășurat la Sofia lucrările primului Congres al cadrelor didactice bulgare, convocat din inițiativa Partidului Comunist Bulgar cu scopul de a se analiza rezultatele obținute în aplicarea legii adoptate în 1959 cu privire la legarea școlii de viață și pentru trasarea liniilor de perspectivă ale activității viitoare de instruire și educare a elevilor.

Pregătirile pentru Congres au fost însuflețite de apropierea celui de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar. Aceasta a făcut să sporească elanul cadrelor didactice în munca școlară de fiecare zi. Au apărut numeroase inițiative menite să consolideze și să dezvolte succesele obținute. Dorința de a munci mai bine s-a manifestat cu tot mai multă vigoare, concretizată în acțiuni care au mobilizat întreaga masă a învățătorilor și profesorilor. Au avut loc întîlniri cu muncitori, ingineri, tehnicieni fruntași, cu savanți și pedagogi de seamă, cu cadre didactice care ani de-a rîndul n-au avut în clasele lor corijenți. S-au organizat lecții, seminarii, lucrări de laborator menite să ducă la perfecționarea cadrelor didactice.

În întîmpinarea Congresului au fost larg dezbătute problemele predării limbii și literaturii bulgare, problemele educației comuniste, cu participarea celor mai buni profesori, a părinților, a oamenilor de știință și cultură.

Întreaga presă s-a ocupat de problemele de învățămînt. Realizările, inițiativele celor mai bune cadre didactice au fost larg popularizate. În toate școlile s-au organizat reuniuni în care cadrele didactice s-au angajat să lichideze lipsurile, să obțină rezultate mai bune în pregătirea elevilor. Numeroase inițiative și acțiuni au dus la întărirea bazei materiale a școlilor.

În ședința plenară a Congresului s-au prezentat două referate: „Rezultatele aplicării legii pentru reorganizarea învățămîntului și sarcinile cadrelor didactice și ale societății în vederea unei mai strînse apropieri a învățămîntului de viață" — de către tov. Nacio Papazov, ministrul Învățămîntului și Culturii, și „Uniunea Tineretului Comunist Dimitrovist și școala" — de către tov. Ivan Abagiev, secretar al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist. Au urmat apoi discuții la care au participat aproximativ 180 de vorbitori.

Participarea la Congres a membrilor Biroului Politic al P.C.B., în frunte cu tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B. a făcut să se manifeste mai viu dorința reprezentanților cadrelor didactice de a face o analiză profundă a rezultatelor obținute în instruirea și educarea elevilor, de a-și da contribuția la lărgirea succeselor viitoare. Participanții la discuții și-au exprimat dragostea și recunoștința față de Partidul Comunist, care acordă o deosebită grijă școlii și cadrelor didactice. Congresul a arătat puternic dorința cadrelor didactice de a promova noul, de a cunoaște și aplica experiența cea mai bună în munca de învățămînt, de a cunoaște experiența școlii sovietice și a învățămîntului din celelalte țări socialiste.

În discuția Congresului au fost puse problemele îmbunătățirii programelor și manualelor școlare, perfecționării cadrelor, dezvoltării activității de cercetare pedagogică, înzestrării laboratoarelor și atelierelor școlare cu utilaj modern etc.

S-a subliniat ca o cerință imperioasă necesitatea de a răspîndi larg experiența școlilor și cadrelor didactice fruntașe. În acest scop sînt declarate deschise pentru toți lecțiile profesorilor care obțin cele mai bune rezultate. Fiecare profesor este chemat să caute mereu metode noi, mai bune de instruire și educare a elevilor, pentru a-i ajuta să poată aplica în practică tot ceea ce învață. A nu lucra mereu în același fel, a nu da dovadă de conservatorism care paralizează forțele creatoare, a găsi mereu ceva nou, — iată cerințe repetate în cuvîntul multor vorbitori. S-a subliniat necesitatea de a pregăti bine pe toți elevii, de a lupta împotriva corijenților și repetenției.

Problema orientării elevilor spre munca productivă, spre meseriile în care este mai mare nevoie de cadre, spre producția agricolă este o importantă sarcină a școlii bulgare în etapa actuală. Congresul a arătat că activitatea educativă trebuie îndreptată în direcția dezvoltării tot mai puternice a dragostei de muncă, a spiritului tovărășesc, a tuturor trăsăturilor care caracterizează omul societății socialiste și comuniste. A fost exprimată atît în referate cît și în discuții necesitatea de a face mai larg loc educației estetice a elevilor.

Referatele și discuțiile au făcut să se reliefeze unele idei care urmează să fie studiate de conducerea Ministerului Învățămîntului și Culturii al R. P. Bulgaria, de către cercetătorii în domeniul pedagogiei și educației, de către toți cei care îndrumează munca școlilor. Acad. Todor Pavlov a subliniat bunăoară necesitatea de a se acorda mai multă atenție studiului logicii în școală. Însușirea cunoștințelor de matematică, fizică, chimie, cibernetică, folosirea mașinilor moderne complicate presupun o gîndire logică dezvoltată, capacitatea de a abstractiza. Nici abstractizare sterilă, nici empirism — a subliniat acad. T. Pavlov. El a arătat de asemenea că are o deosebită valoare pentru educația tineretului popularizarea largă a realizărilor oamenilor de știință, a cercetărilor din laboratoare.

Indicațiile date Congresului de către tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B., în cuvîntul rostit în ultima zi a lucrărilor au mobilizat cadrele didactice la o activitate mai stăruitoare pe drumul descoperirii și valorificării a ceea ce este nou și înaintat. Tovarășul Todor Jivkov a arătat sarcinile care stau în fața învățămîntului în vederea dezvoltării științei pedagogice, a învățămîntului superior, a învățămîntului profesional și tehnic, a cursurilor serale, în vederea perfecționării continue a cadrelor didactice.

Primul Congres al cadrelor didactice bulgare a apreciat că în aplicarea legii privind legătura învățămîntului cu viața s-au obținut pînă acum rezultate bune. Măsurile adoptate și sarcinile trasate vor contribui desigur la o mai vie înaintare a școlii bulgare pe drumul învățămîntului socialist.

La lucrările Congresului au participat ca invitați reprezentanți ai învățămîntului din țările socialiste. Prezentînd experiența unei școli socialiste, Congresul a fost urmărit cu interes de toți invitații de peste hotare. El a fost un bun prilej pentru un schimb de experiență valoros, menit să întărească și mai mult colaborarea în rezolvarea sarcinii comune — educarea tineretului constructor al socialismului și comunismului.

E. MĂNAC

Semnificații profunde

O fărîmă de cer, o picătură de soare, o țandără din oglinda mării, puțin din verdele copacilor și din roșul flăcării, aici o umbră, iar dincolo puțină lumină, și de sub penele încă stîngace, încă nesigure dar pline de suflet și de candoare a răsărit un tablou, și altul, și altul. De jur împrejur, în dreptunghiuri multe și mici, în sălile tăcute, spațioase și răcoroase s-au adunat cele mai bune dintre ele și în fiecare vezi parcă printr-o fereastră, cu ochii lor, un crîmpei dintr-o lume unde se aud ca de departe ecouri din larma recreațiilor, rîsete și strigăte subțiri, pași zdupăiți, o minge bușită și din nou voci multe de copii alergînd și rîzînd în soare, împingînd săniuțe sau lovindu-se cu proiectile de nea.

Ne-am obișnuit, de mai mulți ani încoace, ca trecînd în primele zile de vară pe marginea lacului din parcul Herăstrău să întîlnim în drumul nostru tradiționala expoziție de desene a tineretului școlar. Am pătruns de fiecare dată în aceste săli purtînd pe buze acel surîs care ne luminează chipul atunci cînd ne aflăm în preajma copiilor și am trăit cîteva clipe reconfortante încercînd să descifrăm în creațiile celor mici talente virtuale, sentimente, gînduri și idei. De la un an la altul copiii, așa cum pot fi văzuți aici fără să se vadă, ne-au uimit și ne-au făcut să-i iubim mai mult.

Trecînd de la un desen la altul ne oprim din cînd în cînd surprinși, ne apropiem și ne depărtăm privind cu atenție, căci vîrsta autorului (care variază între 7 și 16 ani) ni se pare nepotrivită cu ceea ce avem înaintea ochilor. Ne punem întrebări. Un copil poate să vadă atît de mult? Un băiețel de zece ani reușește să desprindă semnificații atît de profunde și, mai ales, să le redea atît de bine? Și dacă vrem totuși o explicație trebuie să ne gîndim că aici, în această expoziție, au fost aduse creații ale copiilor din toate colțurile țării, că talentele pe care le vedem apar datorită grijii cu care sînt căutate și descoperite, încurajate și îndrumate în orice școală.

Pe calea aceluiași gînd vom găsi răspuns și altor întrebări. Care sînt temele pe care și le aleg copiii? Ce subiecte tratează lucrările lor? Sînt realitățile noastre socialiste, fața înnoită a orașelor și satelor, construcții noi, peisaje industriale, holde din gospodăriile colective, muncitori, pionieri la muncă patriotică, amintiri din tabără, de la munte, de la mare, din excursii — de fiecare dată un crîmpei de viață profund adevărată, în redarea căreia regăsești strălucirea bucuriei, a sincerității, a optimismului senin copilăresc. Inseamnă că acești copii învață să vadă esențialul din realitatea zilelor noastre, să-l înțeleagă, să-l iubească. Inseamnă că ei cresc ca adevărați cetățeni ai minunatei noastre patrii socialiste.

OCT. BUZESCU

Săptămîna filmului romînesc de desen animat și păpuși

În cinstea zilei de 1 Iunie a fost organizată în Capitală de către Studioul cinematografic „București" și Direcția difuzării filmelor „Săptămîna filmului romînesc de desen animat și păpuși".

În programul filmelor de desen animat copiii au vizionat „Zgribulici" (regizor St. Munteanu), „Mănușa" — (regizor S. Mușteter), „Zîna de cerneală" și „Mătura năzdrăvană" — (ambele realizate de Iulian Hermeneanu) și filmul „Oac, Oac, broscoiul lăudăros" (regizor L. Ghigorț).

Filmele de păpuși au ca realizatori nume cunoscute în acest domeniu. Bob Călinescu semnează regia la „Cîntecul tractoarelor" și „Dimineața Mihaelei" — acesta din urmă fiind o îmbinare plăcută între prezența actorilor și animarea obiectelor dintr-o cameră. Același Bob Călinescu, în colaborare cu Florin Angelescu, a mai realizat filmele „Duluș și Lăbuș" și „Visul lui Boroboață". Olimp Vărășteanu semnează filmele „Voinicelul" și „Omagiu", iar Gh. Saidel „Împărăția leneșilor".

Cu prilejul „Săptămînii filmului romînesc de desen animat și păpuși" creatorii au avut discuții cu copiii pe marginea filmelor vizionate.

Ni se pare deosebit de interesantă inițiativa creatorilor de a organiza o caravană cinematografică care să meargă în taberele de vară cu cele mai noi filme de desen animat și păpuși. Cu prilejul acestor spectacole ei vor vedea cum sînt înțelese ideile pe care ei le exprimă cu mijloacele desenului animat și prin animarea păpușilor și totodată vor cunoaște mai îndeaproape viața copiilor, gîndurile și aspirațiile lor. Ne întrebăm însă de ce această frumoasă inițiativă se limitează doar la orașul București!? Pe creatori îi așteaptă și alte orașe și mai ales copiii din mediul sătesc.

A. GH. CROITORU

Profesori, învățători, maiștri-instructori, educatoare!

Abonați-vă la „Gazeta învățămîntului" pentru perioada de vară.

În această perioadă în paginile gazetei vor apare tradiționala rubrică „Din experiența anului încheiat", materiale privind pregătirile pentru noul an școlar, privind desfășurarea activităților de vacanță etc. Se vor da în continuare lămuriri problemelor ridicate în scrisorile adresate redacției.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii București.

Corespondenții noștri din regiunea Crișana ne informează despre:

Construcțiile școlare

An de an a crescut în raionul Marghita, prin grija organelor de partid și de stat, ritmul construcțiilor de clădiri școlare. În toamna trecută s-au dat în folosință 32 de săli noi de clasă, dintre care majoritatea în satele raionului. La centrul de raion a fost dat în folosință și localul unei școli medii, cu 16 săli de clasă, cu laboratoare de fizică, chimie și biologie, înzestrate cu întreaga aparatură necesară experiențelor cerute de programa școlară.

Experiența anului trecut a arătat că pentru terminarea la timp a construcțiilor școlare este necesar să se ia din vreme măsurile cuvenite. De aceea, încă din primele luni ale acestui an, sfaturile populare comunale și secția de învățămînt a raionului s-au îngrijit să asigure documentația, devizele, fondurile și materialele de construcție necesare ridicării noilor clădiri de școli. Totodată s-au luat măsuri în vederea folosirii la maximum a resurselor locale. În aceste condiții, lucrările de construcții ale localurilor școlare pentru acest an se află într-un stadiu avansat, în special la șantierele din comunele Voevozi, Borumlaca, Derna, Abram, Săldăbagiu, Sălacea și Valea lui Mihai. Ca urmare, la 1 septembrie vor putea fi date în folosință 68 de săli noi de clasă.

Țăranii colectiviști participă prin acțiuni patriotice la intensificarea ritmului construcțiilor, efectuînd voluntar lucrările care nu cer o calificare specială. În acest fel se realizează economii de zeci de mii de lei. De exemplu, prin munca depusă de țăranii colectiviști pe șantierul construcției școlare din satul Abram s-au realizat economii în valoare de 20.000 lei. La construcția școlii din comuna Voevozi, ca și la cea a școlii din comuna Derna s-au realizat de asemenea, prin muncă voluntară, economii în valoare de zeci de mii de lei.

La buna desfășurare a lucrărilor de construcții o contribuție importantă o au și cadrele didactice. Prin interesul manifestat în această direcție, prin sprijinul pe care-l dau zi de zi s-au evidențiat, printre alții, tovarășii Mihuț Dumitru, directorul școlii din Derna, Balogh Francisc și Matei Aurel, învățător în satul Abram.

Paralel cu munca pentru terminarea celor 68 săli de clasă care vor fi date în folosință o dată cu deschiderea noului an școlar, în raionul Marghita au început pregătirile pentru deschiderea altor 12 șantiere de construcții școlare planificate pentru anul 1963.

Prof. IOAN BETUKER

★

Raionul Simleu își menține, începînd din 1958, titlul de raion fruntaș pe regiune în ce privește construcțiile școlare și culturale. Numai în ultimii trei ani au fost date în folosință construcții de școli cu care ne mîndrim, ca școlile din Sig, Valcău, Carastelec, Bobota, Tusa și altele, pentru a nu cita decît cîteva din realizările obținute în anii trecuți.

Mobilizați de organizațiile de partid, oamenii muncii din raionul Șimleu, prin posibilități locale și cu ajutorul primit din partea statului, au dat în folosință în acest an școlar 20 de săli de clasă. Pentru frumusețea construcției și grija cu care a fost executat finisajul, menționăm localul școlii din Plopiș, cu 8 săli de clasă, și cele ale școlilor de 8 ani din Iaz și din Marca.

În prezent se desfășoară o muncă intensă pentru terminarea localului de școală cu 4 săli de clasă din satul Preoteasa, a clădirii școlii de 8 ani din Sighetul-Silvaniei, a clădirii cu 8 săli de clasă din Chieșd și a celor două săli de clasă adăugite la localul existent în comuna Derșida. Aceste construcții vor fi date în folosință pînă la 23 August.

Pentru noul an școlar vor mai fi date în folosință 36 de săli de clasă în comunele Chieșd, Sighetul Silvaniei, Cehei, Pusta și altele.

Pentru terminarea lor la timp s-au luat din vreme măsurile cuvenite. Astfel, sfaturile populare din comunele Sig, Lompirit, Ip, Lesmiș și Nușfalău au asigurat din resurse locale, pe lîngă fonduri, și materialul de construcție necesar. Numai în cursul lunilor aprilie și mai s-au efectuat peste 850 de zile de muncă voluntară, realizîndu-se economii de peste 16.000 lei.

În cursul verii vor începe de asemenea lucrările de construcții pentru școlile de 8 ani din Halmășd și pentru școlile de 4 ani din satele Port, Sîrbi, Iazuri și Subcetate.

Peste tot se urmărește realizarea unor construcții frumoase, care să ofere elevilor și profesorilor condiții cît mai bune de muncă.

Prof. MIHAI VÎNTURACHE

★

Regimul burghezo-moșieresc a lăsat în raionul Salonta o moștenire dureroasă în privința clădirilor școlare. În comuna Cefa, de exemplu, existau abia 4 săli de clasă pentru un număr de 260 elevi, în comuna Sînnicolaul Romîn erau 4 săli la 480 de elevi, iar în comuna Cociuba 3 săli la 340 de elevi. În majoritatea cazurilor clădirile școlare erau într-o stare cu totul necorespunzătoare, avînd condiții improprii pentru învățătură.

Situația este cu totul alta astăzi. Peste tot s-au construit localuri școlare noi, săli noi de clasă. S-au amenajat încăperi pentru laboratoare, cancelarii, încăperi pentru păstrarea materialului didactic. Fiecare unitate școlară dispune de spațiul necesar pentru a asigura școlarizarea tuturor elevilor din localitatea respectivă. Aceasta este încă o dovadă a grijii partidului pentru instruirea și educarea tinerei generații. Numai în anul școlar 1960—1961 s-au dat în folosință, în raionul nostru peste douăzeci de săli de clasă. Astfel, în comuna Ghiorac s-au construit 6 săli de clasă, cancelarie, laborator, la Rîpa s-a construit un local nou cu 4 săli de clasă, cancelarie, laborator și bibliotecă, la Ianoșda s-a dat în folosință un local cu 6 săli de clasă, cancelarie și laborator.

O contribuție de seamă la ridicarea noilor construcții școlare au adus locuitorii comunelor respective, care au prestat pe șantierele acestora numeroase zile de muncă voluntară.

În vara acestui an se vor termina și da în folosință noi localuri de școală. La Husasăul de Tinca se va termina un local cu 6 săli de clasă, cancelarie pentru profesori, birou pentru director, bibliotecă și laborator. În satele Hodiș și Dumbrăvița Mică, sate mici, de deal, se ridică de asemenea săli noi de clasă. Totodată, vor începe noi construcții școlare în circa 10 localități din raion. Astfel, la Ateaș se va construi o școală nouă cu 4 săli de clasă, în Ciumeghiu se va construi un nou local cu 8 săli de clasă, la Săldăbagiu un local cu 4 săli de clasă. În comuna Mădăraș, unde se află una din cele mai vechi gospodării agricole colective din raion, se ridică un nou local cu 8 săli de clasă. Localuri noi vor fi construite de asemenea în localitățile Batăr, Ucuriș și Holod.

Majoritatea localurilor noi se vor construi din resurse locale.

Sfatul popular al raionului Salonta a luat o serie de măsuri pentru asigurarea unui ritm rapid al construcțiilor, procurînd unităților respective materialele de construcție necesare.

Prof. GRIGORE MATEIAȘ

★

Generalizarea învățămîntului de 8 ani a pus și în fața raionului Gurahonț sarcina măririi spațiului de școlarizare. Pentru buna funcționare a învățămîntului, în anul școlar 1961—62 au fost construite în raion 32 de noi săli de clasă. In comuna Sebiș, centrul raionului, a fost dată în folosință la 1 septembrie 1961 o școală nouă cu 16 săli de clasă. Școli noi de 8 ani au mai fost construite la Cuied, Dezna, Revetiș, Almaș, Secaș etc.

Pentru anul școlar 1962—63 vor fi date în folosință un număr de 44 săli de clasă noi, construite din contribuția voluntară a cetățenilor. Comuniștii și deputații au fost în fruntea acțiunilor întreprinse în acest scop. Astfel, la inițiativa comuniștilor din comuna Gurahonț, în această localitate se va construi o școală cu 16 săli de clasă. De asemenea se construiesc localuri pentru școlile de 8 ani în localitățile Cărand, Sîc, Ignești, Hălmăgel și Răpsig.

La multe construcții lucrările sînt avansate. Astfel, la Ignești au și fost date în folosință 2 săli de clasă, iar la Crocna, Cărand, Sîc și Păiușeni lucrările sînt în finisaj. Ele vor fi terminate în cursul lunilor iunie și iulie a.c.

Pentru construcțiile din Hălmăgel, Cil și Răpsig sînt asigurate fondurile necesare, este pregătită documentația și s-a adunat o bună parte din material urmînd ca în această lună să înceapă lucrările.

O deosebită grijă acordă organele raionale construirii noului local al școlii medii din Gurahonț, care va avea 16 săli de clasă. Părinții elevilor sprijină și ei lucrările de construire a acestei școli ajutînd la transportul materialului.

AVRAM DÎRLEA

★

În ultimii ani, comuna Voevozi din raionul Marghita s-a îmbogățit cu noi localuri de școală. In satul Buda s-a construit o clădire școlară modernă, cu 4 săli spațioase. Noi săli de clasă s-au amenajat în satele Cuzap și Voevozi.

In momentul de față, la centrul de comună este în curs de finisaj un local nou de școală cu 4 săli de clasă, laborator, cancelarie etc. construit prin posibilități locale. Prin lucrările voluntare efectuate pînă acum de către țăranii colectiviști, de către tineretul din comună, pionieri și școlari, s-au economisit circa 15.000 lei. O mare contribuție au adus la grăbirea lucrărilor de construcție Gavril Crișan, directorul școlii, Petru Marian, secretar al sfatului popular comunal, precum și G. Vanda, Florian Jarca și Andrei Altman, deputați și membri în comitetul de părinți.

Ritmul în care se execută lucrările de finisaj, grija pentru aprovizionarea cu materialele necesare cît și ajutorul neprecupețit dat de organele de partid și de stat sînt o garanție că pînă la 15 iulie a.c. localul nou va fi gata, urmînd ca pînă la deschiderea viitorului an școlar să se asigure și mobilierul necesar.

T. V. IONAȘ

Noua școală medie din orașul Marghita

În pauzele dintre ore, elevii Școlii medii „Filimon Sîrbu" din Capitală au și început să facă proiecte pentru vacanță

„Creații" lexicale și umor de prost gust

Este cunoscută și apreciată preocuparea profesorilor de limba romînă, ca și a celorlalți profesori, pentru o cît mai corectă exprimare a elevilor, pentru ca aceștia să-și însușească o limbă bogată și expresivă. Eforturile acestea nu pot fi însă pe deplin eficiente atîta timp cît prin mijlocirea scrisului sau a spectacolului unii autori oferă tineretului adevărate mostre de exprimare nepotrivită, de invenții lexicale triviale.

În numărul său din 1 Iunie 1962, de Ziua copilului, „Informația Bucureștiului", ziar citit și de tineret, chiar și de școlari, a publicat schița umoristică „Păcat de tine Giony" semnată de I. Avian. Schița e un cumul de fapte atribuite unui copil pe nume Ion — mai tîrziu Giony — urmărit în evoluția sa de la naștere pînă la maturitate. Căutînd să ilustreze o problemă de pedagogie, și anume reaua creștere a copiilor în unele familii, autorul își prezintă personajul mai ales pe latura raporturilor sale cu părinții. De la naștere, în urmă cu mai bine de 30 de ani, se putea vedea caracterul „negativ" al copilului pentru că — susține autorul — avînd nevoie de îngrijire micul Ion își silește fără milă părinții (de parcă el ar fi fost vinovat de acest lucru) să renunțe la cele mai necesare lucruri. Află astfel că, pe rînd, „sacoul a devenit medicamente, iar pantalonii s-au transformat în griș cu lapte. Sacoul era însă la un rînd, iar mama avea nevoie de medicamente la două rînduri" (!); ...„pantalonii de peticiți ce erau a curs pesemne grîsul prin ei, așa că tatăl și-a zis din nou: „Pentru un singur costum păcat să uzezi șifonierul". Astfel au fost vîndute șifonierul, oglinda etc.

După cum se vede, grija firească a părinților pentru sănătatea copilului este pusă de autor, fără nici un criteriu pedagogic, pe același plan cu satisfacerea unor capricii de mai tîrziu ale lui Ion.

Urmează un nou șir de renunțări din partea părinților redate de autor în cel mai „nou" jargon. „Așa că în vreme ce taică-său se denicotiniza, feciorul se amuza. După aceea maică-sa se depantofiza, adică renunța la pantofi, iar cu banii feciorul se cravatiza, adică își cumpăra cravate, mama se deciorapiza, iar feciorul se pantofiza, tatăl se depălăriza... iar feciorul se pantaloniza...".

Se înțelege oare de aci — așa cum sugerează autorul — că mama micului răsfățat umbla... depantofizată?

În continuare ni se spune pe un ton ironic că între timp băiatul „a ieșit învățat, mare specialist" (!). Mai degrabă credem că autorul era obligat să ne informeze cînd și cum a putut ajunge tînărul — care pare mai mult o haimana — în situația de a-și termina studiile.

În fine, prin intermediul unui joc de cuvinte, ni se povestește că ajuns mare, Ion (acum Giony) nu și-a ținut părinții „pe palme" cum a promis, ci, „în pumni".

Limbajul atribuit copilului precum și cel în care ni se relatează întîmplările, vrînd să fie pe măsura faptelor descrise, este expresia unei gîndiri vulgare, lipsite de bun simț și decență; el e cu atît mai condamnabil cu cît poate fi ușor imitat de o seamă de tineri care, „învățînd" din astfel de schițe, nu întîrzie să-și însușească expresiile folosite de autor, chiar dacă nu sînt pe măsura felului lor de a gîndi și de a se exprima. Citind astfel de producții, unii tineri lipsiți de spirit de discernămînt, ajung să nu mai poată deosebi spiritul fin, gluma bună, expresia vie, suculentă, de gluma vulgară, de expresia trivială. Să nu ne mirăm dacă într-o bună zi vom auzi că un elev al nostru spune despre un prieten al lui că l-a „depălărizat" pe tatăl său, a „deciorapizat-o" pe mama sa, pentru ca să se „cravatizeze" și să se „pantalonizeze" pe sine.

ZORINA REGMAN
inspector în M.I.